

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXX Kaina 30 c.

TREČIADIENIS — WEDNESDAY, BIRŽELIS — JUNE 18, 1986

Nr. 118

Aušra Nr. 48(88)

Tarybinio kalinio memuarai

VLADAS LAPIENIS

(Tęsinys)
Krata užtruko gana ilgai ir baigėsi jau po vidurnakties, apie antrą ar trečią valandą nakties.

Baigė kratą Matulionio bute, Markevičius paklausė Matulionį ar jis neturi pretenzijų dėl padarytos kratos. Kratos protokola pasirašė Markevičius, kvietiniai, Matulionis. Markevičius pasiūlė ir man pasirašyti kratos protokolą, tačiau aš atsisakiau. Savo atsisakymą motyvavau tuo, kad kiti protokolo nepasirašė, o aš buvau tik pasyvus kratos dalyvis, kratoje nedalyvavau, todėl man pasirašyti nedera. Čekistai su mano motyvavimu nesutiko, tačiau vis tiek aš nepasirašiau.

Pasirašė kratos protokolą, čekistai išvedė mane į kiemą. Čia prie Matulionio buto durų stovėjo jų automobilis. Vienas čekistas sėdėjo į automobilį, isakė man sėdėti šalia jo, o kitas sėdėjo iš kitos pusės, trečias — prie vairuotojo. Galvojau, kad jie važiuos dabar į Dauguviečio g. 5-11, t.y., į butą, kuriame gyvenu ir ten darys kratą. O jie mane vežė tiesiai į KGB kalėjimą Lenino pr. 50. Važiuojant pro namus, iš kurių prieš kelias valandas buvau išėjęs pas Matulionį, galvojau, jog namiškiai dabar miega ir nežino, kad esu čekistų vežamas... O namiškiai ir kaimynai buvo tokie geri, jie mane mylėjo, ir dabar negaliu su jais nė atsisveikinti. Pasakiau jiems tik nebylų „su dieviu!“ Nenorom į galvą skverbėsi mintys, jog čekistai gali susidoroti su manim, kaip Stalino diktatūros metais su tūkstančiais niekuo nenusikaltusių žmonių susidorojo, kaip skelbė ir partijos XX suvažiavimas.

AREŠTAS

Štai išvedė mane tenai,
Kur čekistai, valdžios tarnai.

Grasins, baugins, kankins, ir klaus,
Draugus išduoti reikalau...

Arėstuoja žmones dieną, naktį, rytą, vakarą; arėstuoja darbe, namuose, kelionėje, atostogaujant, ligoninėje, sanatorijoje, poilsio namuose...

O aš tik dabar supratau, kad čekistai mane arėstavo, nors apie tai jie nė žodžio nesakė. Mane arėstavo ir vežė į saugumo kalėjimą apie antrą ar trečią valandą nakties. Kai vežė Vilniaus miesto gatvėmis, beveik niekur languose nesimatė šviesų. Miestas miegojo. Aš, sėdėdamas čekistų automobilyje, tylėjau kaip avinėlis. Dar ir šiandien nežinau, ar aš gerai dariau, kad tylėjau. Turbūt dar tikėjau jų gera valia. Tylėjau ne tik važiudamas, bet ir pasiekęs KGB kalėjimą, tą siaubingą vietą — Golgotos namus.

Tik vėliau, tardant patyriau, kad ateistų kaltintųjų širdys tikinčiam žmogui perpildytos pikto, neapykantos, noro apriboti jo laisvę, primesti prievarta savo įsitikinimus, o gal net ir sunaikinti kitą galvojančią žmogų. Kai mano šonai pagulėjo ant geležinio raizginio, kai mano akys pamatė žmonių suvargusius, iškankintus veidus, ausys girdėjo daug netiesos, kai paragavau kalėjimo balandos, — aš daug ką supratau, bet vis tylėjau. Juk sukia skinda tik iš revoliucionieriaus lūpų, o iš kur jų turės ramus, nekaltas kaimietis, nuo darbų pavargęs darbininkas ar santūrus miestietis? Ar galima netiesybų okeaną ištaškyti šauksmais? Nors širdį gėlė skausmas, bet aš tylėjau.

(Bus daugiau)

Afganų partizanų vadai Washingtone

Washingtonas. — Prezidentas Reaganas birželio 16 dieną priėmė Afganistano laisvės kovotojų vadų delegaciją, kuriai pasakė, kad Amerika toliau remia partizanus, kol sovietai atitrauks savo karines jėgas ir leis afganų tautai laisvai apsispręsti. Maskvai reikia parodyti, kad agresija niekad neapsimoka.

Afganistano partizaninio judėjimo vadai papasakojo prezidentui apie skaudžius nuostolius, kankinimus, mirties bausmes, kaimų daužymus. Grupės vadas prof. B. Rabbani prašė prezidento suteikti afganų rezistencijai diplomatinę pripažinimą. Vėliau Baltųjų Rūmų spaudos sekretorius pasakė, kad diplomatinis partizanų pripažinimas būtų „perankstyvas“. Amerika toliau palaikys savo diplomatinę pasiuntinybę Afganistano sostinėje Kabule.

Sakoma, kad partizanų vadai nusivylė, kad JAV pripažįsta dabartinę Afganistano vyriausybę ir laiko Kabulą atstovybę. Nusivylimas liečia ir Amerikos paramą Jungtinių Tautų pastangoms derėtis su bolševikiniu režimu

Kabule. Afganų vadai negavo įspūdių, kad Amerika suteiks jiems priešlėktuvinių raketų „Stinger“, kurios galėtų padaryti sovietų aviacijai sunkių nuostolių. Rabbani skundėsi, kad rezistencija oficialiai nebuvo pripažinta. Jis pasakė nesuprantas, kaip Vakarai gali būti apgauti Gorbačiovo draugiškos šypsenos, už kurios slepiasi geležiniai meškos nagai. Žiaurimai po Gorbačiovo atėjimo į valdžią padidėjo, ypač teroro veiksmai Pakistane, kur prieglaudą rado 20 nuoš. Afganistano gyventojų. Politinis sprendimas Afganistane neįmanomas, kol derybose nedalyvauja partizanų atstovai. JT derybos yra sovietų strategijos dalis, skirta mulkinti pasaulio opiniją. Sovietai tik tada išvės kariuomenę, kai jos laikymas per daug kainuos, kai daugiau kariuovių žus ir motinos namie ims skūstis, kad jų vaikai žūva, pasakė afganų Santarvės vadas Rabbani.

JAV karo laivynas pasiūlė Raytheon Co. statyti laivynui reikalingas priešlėktuvinės raketas. Iki šiol panašias karo laivyno raketas gamino General Dynamics Corp., tačiau ji imdavo už jas daugiau pinigų.

Jeruzalės ultra religingų žydų vadas rabinas Uri Blau buvo išleistas iš kalėjimo. Jį pasitiko šalininkai. Nuo tikėjimo atšalę izraeliečiai puolė kelias sinagogas, vieną padegė, svastikos ženklais ištepė karingųjų tikinčiųjų namus ir automobilius.

Lenkų protestai dėl radioaktyvumo

Varšuva. — Už Sovietų Sąjungos sienų, Černobylio avarija labiausiai palietė šiaurės rytų Lenkiją, gegužės 12 d. savaitraščio „Newsweek“ laidoje rašo korespondentė Debbie Seward. Ji apsilankė Siedlce bei Mikolajki miesteliuose ir aprašė gyventojų pasipiktinimą. Mikolajki miestelis yra apie 100 kilometrų nuo Kalvarijos, kiek toliau nuo Marijampolės, ir nepertoli nuo Suvalkų. Jo ežerų rajone gyvena ir lietuvių. Todėl galima drąsiai tvirtinti, kad tai, kas vyko Lenkijoje, daugeliui atžvilgių būdinga ir kaimyninėse Lietuvos dalyse.

Siedlce miestelyje korespondentė stebėjo medicininį personalą dalinant jodą 3000 vaikų. Pravažiavusi 75 mylias pieno ūkio rajonu, ji tesuskaitė aštuonias karves laukuose. Pasiekusi Mikolajki miestelį, ji trumpai pasišneko su daktaru, kurį uniformuotas milicininkas išbarė už kalbėjimą su reporteriu. Iš kitų medicininį šaltinių ji sužinojo, kad Mikolajki gyventojai skundėsi vidurių skausmais ir už tai kaltino radiaciją.

Anot korespondentės, Mikolajki atvykę mokslininkai pirmiausia pastebėjo aukštą radioaktyvumą ir bemažiant pasiuntė oro dalelių pavyzdžius į Varšuvą analizei. Po trijų dienų žinovai paskelbė duomenis: nors nuo Mikolajki iki Černobylio yra 400 mylių, radiacija Lenkijos miestelyje padidėjo 500 sykių. „Mūsų padėtis nėra normali; mes pergyvename krizę“, pareiškė Lenkijos centrinės laboratorijos radiologinei apsaugai atstovas Zbigniewas Jaworski. Vien 10 valandų bėgyje, Mikolajki gyventojai patyrė tiek radiacijos, kiek eilinis amerikietis metų bėgyje.

Sugrįžusi į Varšuvą, Debbie Seward matė gyventojų pasipiktinimą vyriausybę, kuri nesuteikė savo piliečiams konkrečios informacijos apie krizę, nors buvo pradėta dalinti jodą visiems vaikams iki 16 metų. Bet daugiausia pyktis buvo nukreipta prieš sovietus. Užsienio spaudos agentūros praneša, kad apie trys tūkstančiai Balstogės gyventojų, Lenkijoje, pasirašė ir pasiuntė Lenkijos Seimui Varšuvoje atvirą laišką, kuriame griežtai protestuoja dėl to, kad krašto valdžia labai pavėluotai painformavo savo piliečius apie Sovietų Sąjun-

goje įvykusią branduolinę katastrofą ir laiku neįspėjo, kurių priemonių žmonės privaldė imtis nuo katastrofos padarinių apsisaugoti. Laiško autoriai, atkreipę dėmesį, jog po Černobylio katastrofos Balstogės srityje radioaktyvumo lygis pakilo žymiai daugiau, negu visose kitose Lenkijos srityse, ragina valdžią tuoj sustabdyti pirmosios atominės elektrinės Lenkijoje statybą, nes jėgainė galinti sudaryti rimtą pavojų gyventojų sveikatai. Černobylyje įvykusią branduolinę katastrofą, rašo Balstogės gyventojai laiške Seimui, akivaizdžiai parodo, jog nuo avarijų apsisaugojimo priemonės atominės elektrinėse yra visiškai nepakankamos. Taip pat ir kai kurių kitų Lenkijos sričių gyventojai atvirai išreiškė protestą dėl valdžios nesirūpinimo nedelsiant painformuoti žmones apie Sovietų Sąjungoje įvykusią branduolinę katastrofą ir apie jos pavojingas pasekmes. Tris savaites praėjus po katastrofos, kai visame pasaulyje nesiliauja protestai dėl sovietinės valdžios aplaidumo informuojant žmones apie nelaimę, taip pat ir maskviškė „Pravda“ pagaliau pasiryžo pripažinti, kad vėlyvas painformavimas apie katastrofą pagrįstai sukėlė gyventojų tarpe nerimą ir netikrumą.

Daugiau negu trys tūkstančiai Varšuvos rajono pramonės įmonių darbininkų apkaltino Lenkijos valdžią neatsakinga laikysena ryšium su Černobylyje įvykusia branduoline katastrofa. Lenkai darbininkai atvirame laiške pažymi, kad krašto valdžia, visiškai neatsižvelgdama į gyventojų interesus, politiniais sumetimais samoningai skelbė netikslias informacijas apie Sovietų Sąjungoje įvykusią branduolinę nelaimę, nuslėpdama tikrąją dramatišką nelaimės apimtį. Darbininkai atkreipia dėmesį, kad dėl to krašto gyventojai negalėjo laiku imtis reikiamų apsisaugojimo priemonių.

— Vakarų Vokietija pasiuntė savo atstovą į Hondurasą, kur jis bandys susitikti su Nikaragvos sukilėlių vadais. Gegužės 17 d. „kontras“ pagrobė aštuonis vokiečius, kurių dar nepaleidžia.

Naujas LKB Kronikos numeris

Vakarais iš Lietuvos yra pasiekęs „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos“ 70-tas numeris. Leidinys, išėjęs šių metų balandžio 23 dieną, yra „skiriamas a.a. kunigui Juozui Zdebskiui, uoliam Kristaus meilės apaštalui ir ištikimam tautos sūniui“. Štai turinio antraštės:

1. Padėka popiežiui Jonui Pauliui II.
2. Lietuvos katalikų Bažnyčia neteko dar vieno uolaus kunigo...
3. Kada ir kuo baigsis šantažas?
4. Kunigai susirūpinę Lietuvos Bažnyčios ateitimi.
5. Teismai, kratos, tardymai.
6. Mūsų kaliniai.
7. Žinios iš vyskupijų.
8. Sovietinėje mokykloje.

Tekstas apima 27 puslapius. Išreikšdama padėką Jo Šventenybei popiežiui Jonui Pauliui II, „Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika“ rašo: „Katalikiška Lietuva nuoširdžiai dėkoja Jūsų Šventenybei už rodomą dėmesį mūsų krašto Bažnyčiai, už šiltes ir padrasinančius žodžius šv. Kazimiero šventėje, už šventinius sveikinimus lietuvių kalba ir rūpestį visais mūsų Bažnyčios reikalais. Kartu išreiškiame gilią pagarbą ir nuoširdų atsidavimą bei ištikimybę Šventajam Sostui“.

Atsisakė atlikti karinę prievolę

Užsienio spaudos agentūros pranešė, kad šiomis dienomis Sovietų Sąjungoje trejus metus kalėti buvo nutiestas 24 metų jaunuolis Serafim Yevsukov dėl to, kad atsisakė atlikti karinę prievolę raudonojoje armijoje. Yevsukov buvo teisiamas jau antrą kartą: 1982 m. jam buvo paskirta pustrečių metų laisvės atėmimo bausmė, kurią atliko priverčiamųjų darbų stovykloje. Atlikti karinę prievolę Yevsukov du kartus atsisakė dėl to, kad buvo prašęs leidimo emigruoti į Vakarų. Antrą kartą vedamas į teismą Demodedevo vietovėje, netoli Maskvos, jis sušuko: „Čia ne procesas, o represija. Mes teisiami, nes norime išvykti iš Sovietų Sąjungos“. Po teismo proceso Yevsukovo sesuo milicininkui sulaukta vien dėl to, kad su vienu užsienio žurnalistu mašina sugrįžo atgal į Maskvą.

Baltijos Laisvės proklamacija

Washingtonas. — JAV Kongresas šiais metais (jau penktąsyk) paskelbė birželio 14 d. Baltijos Laisvės dieną. Gegužės 15 Atstovų Rūmai priėmė tuo reikalu Senato Jungtinę rezoliuciją 271. Atstovų Rūmuose tą rezoliuciją sponsoriavo 238 kongresmenai (55 nuoš. visų narių). Senate sponsorių buvo 42, kurie rezoliuciją pravedė vasario 27 d.

Prezidentui ta rezoliucija pavedė paskelbti Baltijos Laisvės dienos progą proklamacija, ką prezidentas padarė birželio 12.

1986 m. yra jau 46-toji sukaktis nuo Baltijos valstybių pavergimo nepripažinimo paskelbimo. Pernai prezidentas paminėjo savo proklamacijoje „žiaurų sovietų spaudos charakterį, kurį iliustruoja deportacijos, kaliniai ir žudymai, kurie palietė apie 100,000 pabaltiečių teroro dienomis, birželio 14-17 d.“ Šių metų proklamacijoje prezidentas Ronald Reagan

kalbėjo, jog Amerika gimė Nepriklausomybės karuose prieš spaudos režimą, amerikiečiai sukilo už nepažeidžiamą Dievo duotas teises ir paskelbė, jog vyriausybės, kurios laužo tas teises, praranda savo legalumą. Mūsų laikų tragedija ta, kad dar daug žmonių turi gyventi brutaliuose sovietų totalitarinėje imperijoje. Mes atidengsime prispaudėjų nežmoniškumą ir prabilėsime už prispauduosius, mes pasmerksime tirioniją ir kelsime jų aukų bylą, pasakė prezidentas.

„Baltijos Laisvės diena suteikia mums progą. Šiandien mes minime trijų nepriklausomų ir laisvę mylinčių valstybių beširdišką ir išdavikišką pavergimą. Prieš 46 metus, puolancius sovietų armijos, susitarusios su nacių režimu, užėmė ir okupavo Estijos, Latvijos ir Lietuvos respublikas. Policinės valstybės taktika pavergimas ir okupacija tęsiasi. Tarp Sovietų nusikaltimų prieš tas tautas yra masinės deportacijos iš jų gimtųjų šalių į koncentracijos stovyklas Sibire ir kitur. Tuo pačiu metu rusų masės buvo išplėtos iš jų gimtųjų namų ir perkeltos į Baltijos šalis, siekiant išnaikinti kultūrinius liaudies brouzus Baltijos žmonėse. Sovietai, nepaisydami visų pripažintų tarptautinių įstatymų, teisingumo ir žmoniškumo principų, toliau tęsia Lietuvos, Latvijos ir Estijos dominavimą. Tai yra nelegalus, nepateisinamas ir priešingas įstatymams“.

Pabėgo estas žurnalistas

Stokholmas. — Oficialiosios sovietų agentūros TASS žurnalistas, estas Raivo Ojasaar su žmona ir dviem vaikais, per Suomiją, pabėgo į laisvuosius Vakarų. Tai praneša užsienio spaudos agentūros iš Stokholmo. Raivo Ojasaar, 39 m., penkerius metus dirbo TASS agentūroje Helsinkyje. Apie Ojasaarą ir jo šeimos dingimą suomių policijai pranešė sovietų ambasada. Užsienio agentūrų žiniomis, Ojasaar su šeima automobiliu nuvažiavo į Švediją. Spaudos agentūros šia progą pastebi, kad sovietų pavergtoje Estijoje Kremliaus įsakymu yra vykdomos griežtos represijos.

Gorbačiovo kalba centro komitete

Maskva. — Sovietų komunistų partijos centro komiteto posėdyje gen. sekretorius Gorbačiovas kalbėjo apie naujus sovietų nusiginklavimo siūlymus. Jo susitikimas su prezidentu Reaganu bus įmanomas, jei atrodytų, kad yra įmanoma susitarti dėl nusiginklavimo. Gorbačiovas apgailestavo, kad Washingtono imperialistiniai sluoksniai neatsako pavojingų bandymų įtraukti Sovietų Sąjungą į naujas ginklų lenktynes. Gorbačiovas siūlė apriboti strateginius branduolinius ginklus, leidžiant kiekvienai pusei turėti po 1,600 raketų ar lėktuvų. Branduolinių sprogstamųjų galvučių siūlė palikti po 8,000.

Amerikos žiniomis, Amerika pernai turėjo 1,893 raketas ir 7,500 galvučių, kada Sovietų Sąjunga turėjo 2,832 raketas ir 8,900 galvučių. Gorbačiovas kalboje puolė „JAV imperializmo valdantųjų sluoksnių karinę isteriją“.

Zenevoje panašiai kalbėjo sovietų kariuomenės generolinio štabo narys gen. Nikolai Čerov, pasakęs, kad derybos Zenevoje dėl Amerikos kaltės „gaista laiką“.

— Portugalijos miškuose gaisrai padarė daug nuostolių, žuvo 15.

KALENDORIUS

Birželio 18 d.: Hipatijus, Marira, Tolvdandas. Vaiva.
Birželio 19 d.: Romualdas, Julijona, Adagis, Ramunė.

ORAS

Saulė teka 5:15, leidžiasi 8:27.
Saulėta, temperatūra dieną 78 l., naktį 60 l.

SKAUTYBĖS Piknikas

GLOBOJA CHICAGOS SKAUTININKŲ-KU RAMOVĖ

Redaguoja v.s. Irena Regienė, 2652 W. 65th St., Chicago, IL 60629

„LITUANICOS“ TUNTE

„Lituanicos“ tuntas kviečia

Kviečiame visų Chicagos tuntu skautes ir skautus, vadovus, vadoves, tėvelius, gimines, draugus ir lietuvišką visuomenę dalyvauti „Lituanicos“ tunto ruošiamam senoviskam lietuviškam piknikui.

Piknikas įvyks šį seštadienį, birželio 21 d., Ateitininkų namuose, Lemonte. Pradžia 12 val. vidurdienyje.

Žaidimus, sporto rungtynes ir kitas linksmybes praves skautų vadovai Donatas Tījūnėlis ir Romas Puodžiūnas.

Maistu rūpinasi ir laimėjimus praves „Lituanicos“ tunto tėvūnės Jūra Gvidienė, Birutė Apkienė ir Vilija Marchertienė.

Vakare įvyks Joninių lauzas, kurį organizuoja Chicagos akademikai skautai.

Kad jaustųsi senoviškas piknikas, kviečiame dalyvauti 1940-50 metų aprangoje. Laukiame visų.

„Lituanicos“ tunto tėvų komitetas

Šių metų gegužės 30 dieną įvyko „Lituanicos“ tunto tėvų susirinkimas. Kviečiant ir susirinkimą telefonu buvo kreiptasi į daugiau negu 100 šeimų. Atvykti į susirinkimą pažadėjo 33, atvyko tik 18 tėvų.

Tuntininkas s. G. Plačas, pasveikinęs tėvus, aptarė likusią šių metų veiklą ir paprašė tėvų pagalbos. „Lietuviškas“ tikslas turi rūpėti visiems, ne tik vadovams — kalbėjo, tuntininkas, pirmoje vietoje jis turi rūpėti tėvams; jei tėvai nesirūpins ir nepadės nebus tikslo dirbti“.

Tėvai išklausę tuntininko žodį padėjo už informacijas ir pažadėjo pagalbą. Ypač dėkojo už jiems siunčiamą tuntininko biuletinį „Tėvų gramą“.

Sekė tėvų komiteto sudarymas. Labai maloniai trys skautų mamytės sutiko sudaryti tėvų komitetą ir tapti tunto tėvūnėmis: Jūra Gvidienė, Birutė Apkienė ir Vilija Marchertienė. Pasiskirsčiusios pirmiesiems jos stengsis sudaryti vietovių komitetus. Šiuo metu tunto skautai gyvena ne vien Chicagoje, bet ir 15-koje skirtingų priemiesčių.

Pirmoji tėvūnių ir tėvų talka bus „Lituanicos“ tunto birželio 21 d. ruošiamame „senoviskame piknikui“, kuriam praves laimėjimus ir aptarnaus valgyklą bei kavinę.

„Lituanicos“ tunto skiltininkų kursai

Skiltininkų kursai baigėsi iškilmingoje šv. Jurgio sueivijoje, kurios metu buvo išdalinti pažymėjimai ir kursantai pasirašė specialioje knygoje. Kursų vedėjas buvo j.s. fil. Ramūnas Vidžiūnas.

Kursai tęsėsi 6 savaites. Pradžioje kursantų buvo net 40, bet ištesėjo ir baigė atlikti paskirtus uždavinius 26. Iš „Aušros Vartų“ tunto: Inga Balzaraitė, D. Grigaitytė, N. Kasniūnaitė, M. Mackevičiūtė, J. Urbaitė, L. Viržinaitė ir D. Žlobaitė. „Kernavės“ tunto: K. Bielskutė, V. Damijonaitė, N. Gleveckaitė, T. Gleveckaitė, R. Izokaitė, A. Kizlaitytė, D. Penčylaitė ir V. Vežytė. Iš „Lituanicos“ tunto: A. Balčiauskas, K. Balčiauskas, D. Brazaitis, R. Chiappeta, D. Dirmantas, B. Fabijonas, A. Gleveckas, S. Puodžiūnas, G. Šlapkauskas, A. Tamulaitis ir V. Tamulaitis.

Už stropų kursų lankymą, dalyvavimą diskusijose, namų uždavinių atlikimą ir skilčių sukūrimą buvo duodami taškai. Daugiausiai taškų surinko ir I-mą vietą laimėjo „Lituanicos“ tunto skautas Vytautas Tamulaitis, II-rą vietą laimėjo „Aušros Vartų“ tunto skautė Inga Balzaraitė, III-čią vietą „Kernavės“ tunto skautė Taga Gleveckaitė ir „Lituanicos“ tunto skautas Ričardas Chiappeta.

STOVYKLAVIMO IŠLAIDOS NURAŠOMOS NUO VALSTYBINIŲ PAJAMŲ MOKESČIŲ

Villiam Giese „USA TODAY“ rašo, kad Julian Block, valstybinių pajamų mokesčių anketų pildymo ekspertas teigia, kad už vasaros stovyklas vaikams iki 15 m. amžiaus (jei abu tėvai dirba ar ieško darbo) mokesčiai už stovyklą gali būti priskaitomi prie „child care tax credit“. Maksimalinis benefitas galimas 30% už iki 2,400 dol. siekiančias vaikų priežiūros išlaidas. Ši lengvata taikoma tradicinio auklėjimo pobūdžio stovyklose stovyklaujantiems. Už specifinių tikslų, kaip golfo, kompiuterių instruktavimo ir pan., stovyklas išlaidas nuo mokesčių nurašymo Internal Revenue įstaiga, atrodo, nepripažins.

Clevelando „Liepsnelės“ ir jų vadovė vyr. skautė Vija Bublūtė. Nuotr. V. Bacevičiaus

VYR SKAUTININKŲ PRANEŠA

Skautininkų, -kų suvažiavimas Toronte š.m. balandžio 12-13 d. praėjo pasisekimu ženklu. Iš gautų pasisakymų aišku, kad galėtis tekų dėl vieno ar kito priežastį negalėjusiomis dalyvauti jame. Širdinga padėka skyriaus vedėjai Lilei Milukienei, nesusiai visą atsakomybę, prelegentams bei talkininkams! Dienos gėlė — Danutės Kersienės vadovaujama Toronto skautininkų d-vei už taip šiltą, jaukią priėmimo nuotaiką, bei tikrai lietuvišką vaišingumą.

Džiugu, kad diskusijoje — pasisakymuose buvo aktyviai dalyvauta, paliečiant ir pozityviai sprendžiant rūpimus klausimus (bus paruoštas suvažiavimo susumuotas pranešimas). Yra pageidavimu, kad svarstyti klausimai būtų pristomai kartu su suvažiavimo pranešimais ir tuo pačiu, bet kokiu nutarimais ar siūlymais turėtų įpareigojimo pagrindu. Dalyvavo 47 skautininkės ir 24 skautininkai. Gera matyti sklandų darbą!

Vasaros stovyklos taip pat jau čia pat. Tegul nelieka nė vienos sesės, kur dėl paraginimo stokos (ar paramos) būtų turėjusi vėliau apgailestauti neišgyvenusi skautiškos vasaros džiaugsmo. O kadangi šiemet yra stovyklaujama rajonais, nepamirškite išryškinti artėjančios Tautinės stovyklos ir jos svarbos bei reikšmės skautiškoje bei lietuviškoje veikloje.

Laužavedžių kursai vyks Vidurio rajono stovykloje Rake liepos 21-23 d., organizuojami LSB, vadovaujant ps. fil. E. Meilui. Susidomėjusios

sesės prašoma kreiptis, pranežiant apie dalyvavimą, VR vadeivei s. Adelei Izokaitienei.

Akivaizdintis seserijos vadijos posėdis įvyks rugšėjo mėnesį Chicagoje. Prašome visų vadovių pristatyti vienetų siūlymus, pageidavimus, pasisakymus vadijos svarstymui iki š. m. liepos 31 d. Vyriausiai skautininkai. Jūsų pasisakymams yra siūlymi pateikiami klausimai, laukiame daugiau: LSS Tarybos pirmijos pranešimu, su peržiūrimi LSS nuostatai. Nepraleiskite progos išskirti visus jums rūpimus klausimus ir tuo pačiu pozityviai dalyvauti savo organizacijos stiprinime bei ugdyme, išlaikant jai dienos reikalavimų lygįje.

„Liepsnelių“ skyrius. Yra prašoma gražinti „Agonėlių“ vardą. Vietovėse, kur „Agonėlės“ veikia jau daugiau negu dvidešimt metų ir turi savo tradiciją bei eigą, naujas vardas neprigyja. Taip pat, liepsna yra siejama su vyr. skautėmis ir simbolika nėra reali to amžiaus merytėms. Gėlės sąvoka — pirmoji pakopa skautybėje — yra lengviau aiškinama ir suprantama joms.

Specialybių juosta. Atsakydami į vadovių pageidavimus — būnant ne tik draugininkei bet ir mamai, man nusibodo dukros specialybes persivinėti; turiu ir antrą dukrą, kuri dabar agonėlė, tad atrodo, kad man teks ilga suvejus ateitis. Su ta pačia problema susiduriame ir skautių veikloje, tad specialybėm juostas reiktų ir skautėm įtaisyti! — S. Sk. specialybių sekcijos vadovė s. Vanda Zelenienė paruošė prašomų juostų pavyzdžius. Skautininkų suvažiavime buvo pasisakyta už jas. Juostų nuotraukas ir aprašymą turės Rajonų vadeivės, kad vasaros stovyklose galėtumėte kartu tai apsvarstyti ir pasisakyti.

Yra taip pat siūloma įsigyti t. mėlynas beretes prie skautių išėginių uniformų — kaina būtų \$6.49.

Prie renkamos medžiagos beveik tuščių aruodų liūdi sesė Onutė Šilėnienė — pasidalinkime su ja savo ištekliais pirm negu pelės (ar laikas!) prie jų savo ženklą paliks ...

Pasikeitimai pareigose
Vyr. skautių sk. vedėjai vs Vandai Aleknienei pasitraukus iš pareigų, jas tęsti sutiko s. Giedrė Stankūnienė. Ramio

jo Vandenyno raj. vadeivei s. Alfonsai Pažiūrienei išbuvus žadėtus metus, ją pakeitė s. Laima Jarašūnienė. Sesėms Vandai ir Alfonsai dėkojame už gražias pastangas, darbą ir širdį, o sesėms Giedrei ir Laimai linkime skautiškos nuotaikos ir tikrai našaus darbo tęstinumo!

Vietovėse 1985-86 m. — pasikeitė vadovės: „Šatrijos“ vt. — Hartforde, vs Danguolė Bacevičienė perdavė pareigas v.sk. Laimai Simanskytei; „Vilijos“ žid. — New Yorke, v.sk. Genė Šlapelienė — v.sk. Živilei Jurienei; „Palangos“ tn. — Los Angeles, s. Laima Jarašūnienė — s. Danutė Giedraitienė; „Aušros Vartų“ tn. — Chicagoje, s. Ilona Laucevičienė — vs Alei Namikienei; „Neringos“ tn. — Clevelande, ps Danguolė Vodopaliene — s. Elenai Nainienei; „Gabijos“ tn. — Detroite, s. Danguolė Jurgutienė — jps Mildai Arlauskienei ir v.sk. Vidai Juškienei; s. Gražina Rekevičienė perėmė „Romuvos“ vt. vietininkės pareigas iš s. Jono Šarkos, Omahoje.

Širdingai dėkojame sesėms — baigusioms ir perėjusioms pareigas, žinodamos kiek daug iš tikro jos pareikalauja pasišventimo. Tik tikint idėja ir jos svarbumu gali darbas vykti esamomis sąlygomis. Dėkojant jums, tvirtai tikime, kad pastangos atneš sėkmingus rezultatus ir bendromis jėgomis galėsime išlaikyti lietuvišką Skautybę gyvą ir veiksmingą, kol rasis laisvi keliai brangion, laisvon tėvyne Lietuvon!

Los Angeles skautininkų ryšininke sutiko būti vs Irena Vilkiene; 23912 Via Onda, Valencia, CA 91355. Floridoje, savo apylinkėje, sesė Laima Zalnierūnaitė-Robertson — 109-19 St., Belleair Beach, FL 33535 — mėgins apjungti ten esančias seses. Geriausios sėkmės joms ir tikime, kad artimu laiku turėsime naujus vienetus!

vs tn S. Gedgaudienė
LS seserijos vyriausioji skautininkė

TĖVŲ DĖMESIUI

Šių metų Vidurio rajono (Chicago, Clevelando, Detroito ir Omahos) skautų vasaros stovyklą įvyks Rako stovyklavietėje, Custer, Mich. nuo liepos 19 dienos iki rugpjūčio 2 dienos. Šią stovyklą ruošia Vidurio rajono vadija.

Tėvai prašomi užpildyti visus registracijos lapus ir pasirašyti atsakomybės atpalaidavimo lapo abi puses. Prie sveikatos tikrinimo lapo įrašykite jūsų sveikatos draudimo kompanijos vardą ir poliso numerį. Taip pat nurodykite, kas turi teisę pasiimti jūsų sūnų ar dukterį iš stovyklos, nes toks yra Michigano valstijos reikalavimas.

Registruotis ir užsimokėti už stovyklą reikia iki birželio 15 d.

Sveikatos tikrinimo ir vykimų į stovyklą datos:

Birželio 25 d. (trečiadienį) — 7:00-8:00 v.v. bendras sveikatos patikrinimas stovyklautojams Jaunimo centre.

Liepos 17 d. (ketvirtadienį) — 7:00-9:00 v.v. bagažo suvežimas į Jaunimo centrą.

Liepos 19 d. (šeštadienį) — 7:00 v. ryto autobusais važiuojantieji renkas prie Jaunimo centro. Pasivėlavusiu nelaukime. 7:30 v.r. autobusai išvažiuoja į stovyklą.

Visi stovyklautojai vyksta į stovyklą apsirėngę darbo uni-

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Second class postage paid at Chicago, Ill. Subscription Rates: \$53.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$53.00. Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesučiunami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėsti, atžymima, iki kada yra užsimokejęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$53.00	\$30.00	\$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00	\$30.00	\$20.00
Užsienyje	\$53.00	\$30.00	\$20.00
Kitur — Amerikoje	\$53.00	\$30.00	\$20.00
Savaitinis (Seštad. pried.)	\$30.00	\$19.00	—

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipsnius taisto savo nuožiūra. Nesuaukštinti straipsniai nesaugo. Juos galima tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos priunčiamos gavus prašymą.

formomis. (Atvykę ne darbo uniformose turės persirengti). Važiuojantieji pasiima su savimi sumuštinį ir atsigerti, nes bus sustojama pavalgyti.

Stovyklautojų bagažas sužymimas tokiomis spalvomis: Skautės, prityrusios skautės ir vyr. skautės — geltona, jaunesnės skautės — žalia, jūrų skautės — mėlyna, „Lituanicos“ skautai — raudona.

Pažinimu pasiekiame tik pasaulyje randamą tikrovę, o absoliutinė būtis atsiskleidžia tik tikėjimu.

K. Jaspers

DR. IRENA KURAS
KŪDKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTE
MEDICAL BUILDING
3200 W. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

Dr. Tumasonio ofisa perėmė
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUŠ LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 11-2

Ofs. tel. LU 5-0348; Rez. PR 9-5533
DR. FRANCIS MAŽEIKA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4, 6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-6

Tel. 436-7700
VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
F.A.C.C.
KARDIOLOGAS
Širdies ligos
6132 S. Kedzie Ave., Chicago
Valandos pagal susitarimą

Namų 584-5527
DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Tel. 742-0255
Valandos pagal susitarimą

Tel. 282-4422
DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir „contact lenses“
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

Dr. Tumasonio ofisa perėmė
T. RAMO, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTONAS G. RAZMA
Specialybė — Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel.: 436-0100
10522 S. Cicero St., Oak Lawn, Ill.
Tel.: 636-2992
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ PŪSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Sešt. pagal susitarimą
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Edmundas Vižinas, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydymas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austin)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Ofs. tel. 586-3166; namų 381-3772
DR. PETRAS ŽLŪBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3-6; šeštadieniais pagal susitarimą

DR. VIJAY BAJAJ
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ — VIDAUŠ LIGOS
IR ODOS CHIRURGIJA
(Aughai nuimami ofise)
2434 W. 71 Street, Chicago
Tel. 434-5849 (veikia 24 val.)
Val. pirm., antr., ketv., penkt. 12 iki 6 v.v.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
DR. EDMUND E. CIARA
OPTOMETRISTAS
2709 West 51st Street
Tel. — 476-2400
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 1-7; antr. ir penkt. 10-4; šešt. 10-2 val.

Ofs. 735-4477;
Rez. 246-0067; arba 246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ — NERVŲ IR EMOCINĖS LIGOS
CRAWFORD MEDICAL BUILDING
6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. — 233-8553
SPECIALYBĖ — AKIŲ LIGOS
3921 W. 103rd Street
Valandos pagal susitarimą

Ofiso tel. — 582-0221
DR. JANINA JAKŠEVIČIUS
JOKSA
VAIKŲ LIGOS
6441 S. Pulaski Rd.
Valandos pagal susitarimą

6132 S. Kedzie Ave., Chicago
WA 5-2670 arba 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGOS
KOSMETINĖ CHIRURGIJA
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS
Specialybė vidaus ir kraujo ligos
Nechirurginis išsiplėtusių venų ir hemoroidų gydymas
5540 S. Pulaski Road, Tel. 585-2802
Valandos pagal susitarimą:
Penkt., antr., ketv. ir penkt. Reikalai esant atvažiuoju ir į namus.

DR. JOVITA KERELIS
Dantų Gydytoja
TRADE CENTER BUILDING
9525 So. 79th Avenue, Hickory Hills
(Ant 95th St. 1 blokas į rytus nuo Roberts Rd.)
Tel. 588-8101 Val. pagal susitarimą

Tel. RE-liance 5-1811
DR. WALTER J. KIBSTUK
Lietuvius gydytojas
3925 West 59th Street
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. nuo 12-3 val. popiet ir 5-7 val. vak. Treč. ir šešt. uždaryta

Tel. ofiso ir buto: OLYMPIUS 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 val. vak. išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. popiet

DANTŲ GYDYTOJOS
DR. IRENA KYRAS
PROSTHODONTICS — karūnelės, titeliai, plokštelės ir bendroji praktika.
DR. LAURA KYRAS
2650 W. 59 St. Chicago
Tel. 478-2112
Valandos pagal susitarimą

„Lituanicos“ tuntas Chicagos skautų ir skautėlių šv. Jurgio sueivijoje.

Nuotr. J. Tamulaičio

SOVIETŲ BLOKUI

Šveicarijos Berne nuo balandžio 15 d. iki gegužės 26 d. vyko Helsinkio susitarimus pasirašiusių valstybių konferencija. Pagrindinis svarstyčių punktų buvo žmonių bendravimo laisvė, ypač šeimų sujungimas, šeimų lankymosi laisvė, vedybų laisvė, profesinių kelionių ir turizmo laisvė. Sovietų Sąjunga ir jos satelitai vis lauzo savo išpareigojimus, šiais reikalais priimtus Helsinkio konferencijoje. Ryšium su tuo 17 valstybių, dalyvavusių Berne konferencijoje, pateikė Sovietų blokui reikalavimus, išplaukiančius iš jų išpareigojimų Helsinky.

Jos iš Sovietų bloko pareikalavo, kad būtų tuoj ir lengvai leidžiama aplankyti sunkiai susirgusius ar mirstančius šeimos narius, būtų duodama laisvė keliauti seniumi ir tiems, kuriems reikalinga mediciniška pagalba. Turi būti laisvas kelias vykti į laidotuves ar aplankyti šeimos narių kapus. Turi būti lengvai leidžiama lankytis esant svarbesniems šeimos įvykiams, kaip gimimas, vedybos, religinės ar civilinės apeigos. Taip pat turi būti leidžiama vykti į valstybines ar religines šventes. Reikia reguliarių šeimoms susitikimų progomis leisti laisvai keliauti šeimos nariams. Piliiečiams, kurie turi ir kitą pilietybę, turi būti leidžiama laisvai lankyti jų antros pilietybės kraštą.

Ypatingas dėmesys turi būti kreipiamas į prašymus išvykti siekiant nepilnamečiams susijungti su savo tėvais. Turi būti laikomi svarbius prašymai leisti įsikurti kitame krašte ir palengvintas išvažiavimas asmenims, siekiantiems šeimų sujungimo naujose vietose. Reikia užtikrinti, kad pasiryžimas keliauti siekiant susijungti su savo šeimos nariu, kuris yra išvykęs pastoviam apsigyvenimui kitame krašte, nesudarytų kokių sunkumų šeimos nariui, gyvenančiam šalyje, iš kurios kitas šeimos narys yra išvykęs. Reikia tuojau peržiūrėti gautus prašymus leidimo išvykti pas savo šeimos narius ir nedelsiant juos palankiai išspręsti. Tokie turimų prašymų peržiūrėjimai turi būti atliekami periodiškai.

Toliau tų septyniolikos valstybių dokumente reikalaujama, kad norintiems keliauti užsienin tuojau būtų išduodami pasai ar kiti reikiami dokumentai, nestatant jokių kitų sąlygų, kaip tik tas, kurios numatytos įstatymu, derinant su priimtais tarptautiniais išpareigojimais. Jeigu atmetamas leidimas iškeliauti, turi būti pranešama priežastis ir duodama teisė apeliuoti. Reikia panaikinti savo piliiečiams reikalavimą gauti išvykimo visą, o taip pat kitų valstybių piliiečiams, reziduojantiems atitinkamos valstybės viduje, išvykimo vizos turi būti tuojau duodamos, nekeliant jokių sąlygų, kaip tik tos, kurios bendroji teisė numatytos.

Per metus turi būti paskelbti visi nuostatai apie piliiečių galimybes išvykti iš savo krašto, ar būtų išvykstama visam laikui, ar tik laikinai. Padaryti, kad tie nuostatai galėtų vienodai visiems krašto gyventojams. Atšaukti bet kokius suvaržymus norintiems palaikyti ryšį tarp savų piliiečių ir tarp gyvenančių kitame krašte ar atvykstančių

iš kito krašto.

Reikalaujama leisti tikintis turėti ryšius su tikinčiais kitame krašte, leidžiant keliauti, dalyvauti piligrimi-nėse kelionėse, vykti į suvažiavimus, susirašinėti paštu. Turi būti gerbiama tikinčių teisė įsigyti ir su savimi gabenti religinius spaudinius ir panašius dalykus.

Krašto tautinėms ar kultūrinėms mažumoms turi būti leidžiama palaikyti ryšį su tokiomis pačiomis mažumomis kitoje valstybėje, nereikalaujant specialaus leidimo. Pakviestiems panašios grupės asmenims turi būti leidžiama išvykti į kitą kraštą. Be kviečiančios organizacijos sutikimo neleistina vieton pakviestojo siųsti išvykai kita.

Turi būti pašalintos kliūtys darbininkams turėti laisvas unijas, pašalinti suvaržymai jų nariams ar vadovams palaikyti ryšį su tokios pačios unijos žmonėmis kituose kraštuose. Tam neturi būti reikalaujama specialaus leidimo ar pritarimo.

Puoselėtinai sportininkų išvykimai toje pačioje valstybėje ar į užsienį, į tarptautinius renginius, pašalinti esamas kliūtis tokioms išvykoms. Neleidžiami įvairių miestų tarpvalstybinio bendravimo, tuo ugdati ir piliiečių tarpusavio bendravimą.

Turi būti pripažįstama, kad komunikacijos laisvė yra esminis dalykas kontaktams tarp žmonių. Turi būti užtikrintas greitas ir be kliūčių pašto susisiekimas, garantuojant tokio susisiekimo laisvę, kaip tai nustatyta tarptautinėse paštų konvencijose. Užtikrinti greitą ir nekludomą laišku perdavimą. Laikantis telefonų konvencijos, turi būti užtikrintas nekludomas susisiekimas telefonais, įskaitant ir tiesioginio šaukimo galimybes. Turi būti pagerbiamas tokių pasikalbėjimų privatumas.

Reikia žiūrėti palankiai į abipalius suinteresuotų valstybių delegacijų periodiškus pasitarimus, siekiančius palengvinti susizinojimą tarp piliiečių, įvairių institucijų ir nevyriausybinę organizacijų. Tokių pasitarimų tikslas būtų palengvinimas susizinojimo tarp žmonių humanitariniais reikalais. Taip susitinkant valstybių delegacijoms būtų išsiaiškinamos visos tokio susizinojimo smulkmenos, pasifinomuojama apie pasitarime dalyvaujančių kraštų išleistus tuo reikalu nuostatus, išsiaiškinant klausimus, turinčius ryšio su paduotais prašymais išvykti į užsienį, jungti perskirtas šeimas, atnaujinti šeimų ryšius, o taip pat palankiai spręsti vedybų klausimus tarp piliiečių, gyvenančių skirtinguose kraštuose.

Kaip matome, šie septyniolikos valstybių reikalavimai Sovietų blokui yra humaniški. Tokiomis laisvėmis džiaugiasi JAV gyventojai. Vakariečiai siekia tokias laisves užtikrinti ir kituose kraštuose. Laikytis tokių laisvių yra išpareigojusi ir Maskva bei jos satelitai, pasirašiusieji Helsinkio susitarimus, juos dar praplėtus kituose pasitarimuose, kaip Madride ir kitur. Minėtos vakarų valstybės pažymi, kad artėjančioje Vienos konferencijoje bus žiūrima, kaip tų reikalavimų bus laikomasi.

Juoz. Pr.

Jeigu žmogus nekyla aukštin, siekdamas būti angelu, jis smunka artėdamas prie velnio. Jis negali stovėti vietoje.

Coleridge

Po Dievo mes privalome būti dėkingi moteriai: visų pirma už pačią gyvybę, o antra — už padarymą, kad gyvybė verta turėti.

Ch. N. Bouee

TARP AUKŠTŲ KREMLIAUS MŪRŲ

Privilegijos ir spauda

Apie tai, kas darosi Maskvos imperijos aukštuosiuose sluoksniuose, pasaulis vis daugiau sužino iš įvairių liudininkų pasakojimų, liudininkų, kurie patys priklausė tai aukščiausiai kategorijai, turėjo artimų ryšių, ne tik pažinčių, su diktatoriais — partijos generaliniais sekretoriais, naudojosi jų malone iki rado būdą išsprukti į Vakarų pasaulį. Viena iš tokių liudininkų yra ir solistė Galina Višnevskaja, Mstislavo Rostropovičiaus žmona. Jiedu dabar gyvena Washingtone. Jis pasaulinio masto čelistas ir dirigentas, vadovauja sostinės simfoniniam orkestrui, ji viena ar su vyru gastroliuoja didžiosiose pasaulio operų scenose. Neseniai išėjo Galinos atsiminimų knyga anglų kalba „Galina: A Russian Story“. Knygos santrauka įdėta į „Reader's Digest“ gegužės mėn. laidoje.

Galina pasakoja, apie savo labai sunkią, vargingą vaikystę, karo meto pergyvenimus ir badą apsuptame Leningrade ir kaip ji konkurse keliu pateko į Maskvos didžiąją operą, visų dainininkų svajonių viršūnę. Jos draugai tačiau įspėjo, kad nors ji ir laimėjo konkursą, bet dar ne viskas: jai reikės pereiti partijos ir saugumo „egzaminus“. To ji labiausiai ir bijojo, nes jos tėvas, kaip ir daugelis kitų milijonų nelaimingųjų, pagal 58 paragrafą yra „liaudies priešas“ ir sėdi kalėjime. Buvo tada Stalino laikai, tai tu galbi būtų ir didžiausiu pasaulio dainininku, bet jei KGB pasakys „ne“, nepateksi į Didįjį teatrą. Pateiktoje 20 lapų anketoje Galina nutylėjo tėvo likimą: įrašė, jog jis karo metu „dingo be žinios“, ir tris mėnesius drebo, kad saugumas iškas tikrus faktus, bus viskas baigta. Ir staiga gauna telegramą, kad ji priimta į jaunųjų dainininkų grupę! Stebuklas.

Maskvos Didžiamajame teatre dvejus metus ji dirbo su mokytojais iki buvo paruošta dviem didelėm rolėm: Tatjanos Čaikovskio „Eugenijų Oniegin“ ir Leonoros Beethoveno „Fidelio“. „Fidelio“ Didžiamajame teatre iki to laiko dar nebuvo atstoma. Ir koks buvo nustebimas ir išgąstis, kai sužinota, jog „Fidelio“ žiūrėti atvyks Stalinas! Saugumas išsiūkištinėjo kiekvieną kampeį, nedalyvaujantiems dainininkams buvo uždrausta pasirodyti, o dalyvaujantiems išduoti specialūs pažymėjimai ir įsakymai turėti pasus. Ar

1956 metais po gastrolių R. Vokietijoj jai suteiktas „liaudies artistės“ titulas, ir tais pačiais metais buvo kitas didelis įvykis ne vien jos gyvenime: Chruščiovo garsioji kalba, kur jis nuvainikavo Staliną. Iš tikrųjų jis nieko naujo nepasakė, net ne viską pasakė, ką visi žinojo, bet niekas to nesitikėjo, kad vieną sykį viešai tai bus atskleista. Tuo laiku iš kalėjimo grįžo ir jos tėvas. Sėdėjo beveik dešimt metų, bet išliko toks pat užkietėjęs komunistas. Tik grįžęs, nusukubėjo į Didžiojo teatro personalinį skyrių ir pasiteiravo, kokių būdu jo dukterė galėtų patekti į išrinktųjų, išimtinųjų eiles, kai jis „teisingai“ buvo nubaustas pagal 58 paragrafą. Tikėjosi, kad Galina tuoj bus išmesta. Laikai buvo pasikeitę, Stalino nebuvo, niekas jį tėvo skundą nekrepdė dėmesio, o Galina su tėvu neturėjo jokių reikalų.

1959 metų pabaigoj Galina pirmą kartą su Maskvos simfoniniu orkestru lankėsi Amerikoje. Vos tik atvyko į New Yorką, sovietų konsulas juos painformavo, kad nereikia tikėti tuo, kas krautuvių vitrinose išstatyta. Amerikoje žmonės miršta badu, o prekės išstatytos žmonėms klaidinti. Bet jie greit pastebėjo tikrą tiesą, ir orkestrantai pradėjo supirkinėti, kas tik jiems buvo prie širdies, tiek, kad „okeano laivas nepakeltų“. Amerikoje gastroliavo ir vėliau. Tik jai ir kitiems uždirbtų pinigų Maskva neduodavo. Duodavo tik 10 dol. per dieną, o kitkas ėjo „valstybės reikalams“. Nežiūrint to, kiekvienas taip norėjo pavazinėti po šį kraštą, kad veržėsi, kovojo tiesiog peiliais.

Su Solženicinu susipažino 1968 metais. Jis tada gyveno net nekūrenamam namely, labai vargingai, nors jau buvo labai žinomas rašytojas. Jiedu pasiūlė jam savo vasarvietę. Kai 1970 metais Solženicinas gavo Nobelio premiją, prieš jį prasidėjo pikta kampanija. Rostropovičius išėjo ginti, rašė į laikraščius, bet niekas nespausdino. Priešingai, tada ir Galina ir Mstislav pateko į nemalonę. Pirmiausia jį atleido iš Didžiojo teatro dirigento pareigų, paskui neleido į užsienį gastroliuoti, o gale nedavė salii koncertuoti nei Maskvoje, nei Leningrade. Galina 1971 m. gavo Lenino ordiną. Didžiamajam dainavo, buvo dar primadona, bet spauda apie ją jau neradė, netransliavo jos dainų per radiją ar televiziją. Ruošėsi ją išbraukti iš kultūrinio gyvenimo.

Rostropovičius pasiūlyta pasirašyti raštą prieš kitą disidentą — Sacharovą, tada jis vėl bus priimtas dirigentu. Atsisakė. Po daugybės visokių persekiojimų ir traukymų jiedu kreipėsi į Brežnevą, prašydami leisti dvejais metams išvykti į užsienį. Ir vėl stebuklas — Brežnevus leidė!

Po ketverių metų nuo jų išvykimo, Maskva atėmė jų pilietybę. Dar reikia paminėti, kad Galina po Estijos okupacijos, 1941 metais, gyveno Tartu mieste. Ji sako, kad jos motina buvusi pusiau čigonė, pusiau lenkė. Dabar džiaugiasi laisve, kokią sapnavo tik kūdikystėj.
ėg.
Mokėti valdyti patį save yra vieništelė tikra laisvė, kuria gali džiaugtis žmogus.
Perthes

Stalinas mėgo muziką? Ne, jis tik mėgo ir gėrėjosi Didžiojo teatro ištaigingumu ir elgėsi kaip anų laikų carai: nusta-tinėjo dainininkams atlyginimų dydį. Anų laikų carai sėdėdavo operos vidury, savo ložėj, bet Stalinui buvo ten nesaugu. Jam buvo įrengta atskira būdelė scenoje, kurios žiūrovai iš salės nematydavo. Ten būdavo padėta lėkštė su kietai išvirtais kiaušiniiais, ir jis juos nuolat kramtydavo.

Po Stalino mirties jo mėgstamų dainininkų algos smarkiai sumažėjo. Žinoma, niekas nestreikavo. Streikai uždrausti.

Galina, kaip ir daugelis kitų, buvo spaudžiama pasidaryti KGB agente ir šnipinėti kitus bendradarbius. Pirmiausia jai liepė sekti pianistą Petuniją, kuris „per daug šneka ir šneka ne taip kaip reikia“. Ji vis dažniau ir dažniau būdavo šaukiama į Metropolio viešbutį, kur buvo įsikūręs KGB skyrius. Pagaliau ji nutarė jį neklausyti ir šaukiama neį. Viskas gerai baigėsi, kai vienam iškilmingam priėmimui susipažino su ministru pirmininku Bulganinu ir jam pasiskundė. Jis tą reikalą sutvarkė. Vėliau Bulganinas ją pradėjo siuntinėti gale. Ji jautė, kad siunčia ne vien kaip dainininkei. Kvietė ją Bulganinas vieną ir vėliau tėvas, kai jau buvo ištekėjusi už Rostropovičiaus į savo „dačą“, sodino tarp savęs ir Chruščiovo, visai meilinosi. Bulganiną ji piešia kaip norėjusi būti caru Nikolajum III.

1956 metais po gastrolių R. Vokietijoj jai suteiktas „liaudies artistės“ titulas, ir tais pačiais metais buvo kitas didelis įvykis ne vien jos gyvenime: Chruščiovo garsioji kalba, kur jis nuvainikavo Staliną. Iš tikrųjų jis nieko naujo nepasakė, net ne viską pasakė, ką visi žinojo, bet niekas to nesitikėjo, kad vieną sykį viešai tai bus atskleista. Tuo laiku iš kalėjimo grįžo ir jos tėvas. Sėdėjo beveik dešimt metų, bet išliko toks pat užkietėjęs komunistas. Tik grįžęs, nusukubėjo į Didžiojo teatro personalinį skyrių ir pasiteiravo, kokių būdu jo dukterė galėtų patekti į išrinktųjų, išimtinųjų eiles, kai jis „teisingai“ buvo nubaustas pagal 58 paragrafą. Tikėjosi, kad Galina tuoj bus išmesta. Laikai buvo pasikeitę, Stalino nebuvo, niekas jį tėvo skundą nekrepdė dėmesio, o Galina su tėvu neturėjo jokių reikalų.

1959 metų pabaigoj Galina pirmą kartą su Maskvos simfoniniu orkestru lankėsi Amerikoje. Vos tik atvyko į New Yorką, sovietų konsulas juos painformavo, kad nereikia tikėti tuo, kas krautuvių vitrinose išstatyta. Amerikoje žmonės miršta badu, o prekės išstatytos žmonėms klaidinti. Bet jie greit pastebėjo tikrą tiesą, ir orkestrantai pradėjo supirkinėti, kas tik jiems buvo prie širdies, tiek, kad „okeano laivas nepakeltų“. Amerikoje gastroliavo ir vėliau. Tik jai ir kitiems uždirbtų pinigų Maskva neduodavo. Duodavo tik 10 dol. per dieną, o kitkas ėjo „valstybės reikalams“. Nežiūrint to, kiekvienas taip norėjo pavazinėti po šį kraštą, kad veržėsi, kovojo tiesiog peiliais.

KARIAI LIURDE

K. BARONAS
Mūsų korespondentas Europoje

Paskutinę gegužės mėn. savaitę vokiečių ir amerikiečių karių dienraščiuose tilpo straipsniai apie Liurdo šventovę, kadangi gražiausiam pavasario mėnesyje šią vietovę gausiai lankė uniformuoti kariškiai. Austrijos karininkas vokiečių telegramos agentūros atstovui pareiškė, kad gegužės mėn. 22-26 d. Liurda aplankė 17,200 karių, kurių tarpe buvo 7 tūkstančiai prancūzų, 4,5 tūkstančiai vokiečių, 2,5 tūkstančiai italų, 450 anglų ir šimtai austrų, šveicarų, ispanų, portugalų, amerikiečių ir kt. tautybių karių. Vyriausios pareigas čia eina karinis dekanas, o ne kuopos vadas, majoras ar kitas aukštesnio laipsnio kariškis. Tiesa, pradžioje karių tarpe kreipiamas dėmesys į karinį laipsnį, tačiau grįžtant į namus, labai dažnai grandinis turėjo Prancūzijos viršolis ženklus, o austras — amerikiečio. Tai pasikeitimo pasekmės, matant dažnai amerikietį karį vokiška kepure ir atvirksčiai.

Kodėl kasmet kariai vyksta į Liurdą? Juk, pvz., vokiečio grandinio atlyginimas yra tik 400 markių. Tuo tarpu, kelionė ir pragyvenimas palapinėje siekia virš 230 markių.

Vokietijos kariuomenės kapelionas, Bambergo vysk. E. M. Kredel vykstantiems išsiuntinėjo anketų klausimus, gaudamas tokius atsakymus: pusė kariškių t.y. per 53%, vyksta turistiniais tikslais, likusieji religiniais. Austrijos karių kelionių rengėjas, vyr. lt. H. Neumayer amerikiečių karių dienraščiuo pareiškė, kad po apsilankymo Liurde 80% grįžusių karių į kelionę žiūrėjo jau ne turistinėm akim.

Taip pat, laikraščių bendradarbiai Liurde pastebėjo daug besimeldžiančių karių prie stebuklingosios vietos, katedroje, giedančių religines giesmes kartu su įvairių kraštų atvykusiais turistais, nors taip pat jie randami linksmoje nuotaikoje netolimoje valgyklose — knaipėse.

Tačiau, gražiausia Liurdo dovana yra karių susibūliavimas — susitaikymas įvairių kariškių tarpe. „Čia kalba ne vaidina jokios rolės — sako vysk. Kredel — matant kad ir kituose kraštuose yra įvesta karinė tarnyba.“
Kelionę į Liurdą pradėjo bažnytinio taikos sąjūdžio organizatoriai. Ir taip, 1956 m. pirmus ledus pralaužė prancūzai kariai, o jau 1958 m. Liurdą pasiekė ir vokiečiai. Manding, jie važiuavo civiliais drabužiais, o kariškiai uniformą užsidėjo tik Liurde.
Dabar Austrijos kariškiai ieško sąlyčio su lenkų kariais. Tačiau, mano nuomone, tai jiems tikrai

nepavyks, kadangi, turimom žiniom, lenkai kariai negali uniformuoti dalyvauti šv. Mišiose. Be to, Lenkija turi Čenstakovą.

Vieno karinio dalinio kapelionas diakonas M. Oberhem vokiečių spaudai pasakė, kad du kariai, grįžę iš Liurdo, įstojo į kunigų seminariją. Kas juos paveikė, klausia diakonas, duodamas tuoj pat atsakymą. Jie matė šimtus ligonių vežimeliuose, aklių ar nepagydomų jaunų vyrų, kurie meldėsi apsiareikimo vietovėje, arba buvo nardomi šaltinio vandenyje.

Tuo tarpu jie, jauni ir sveiki, džiaugėsi gražiom jaunystės dienom!

Rašau Dievo Kūno šventėje. Tiesa, ne visa Vokietija šiandieną turi laisvą nuo darbo dieną, kadangi šiaurinėje jos dalyje, kur gyventojų daugumą sudaro evangelikai, šiandieną dirbama iš pieties. Pietinėje dalyje, tad ir mano gyvenamame Hesso krašte, ši diena yra bažnytinė šventė ir laisva nuo darbo.

Iškilmingai šią šventę mano miestelyje atžymėjo keturios katalikų parapijos. Rotušės aikštėje ir ant pastato laiptų buvo įrengtas altorius, papuoštas gėlem, berželiais, eglaitėm, Vatikano vėliavom. Šv. Mišias 8 val. r. laikė keturi klebonai, asistuojami dviejų vikarų. Tikinčiųjų aikštėje buvo virš trijų tūkstančių. Giesmės, palydint dūdų orkestrui bei chorams, buvo giedamos vokiškai ir lotyniškai. Procesiijoje miestelio gatvėmis tik vokiškai. Surinktos aukos paskirtos Šv. Marijos — seniausios parapijos bažnyčiai ir jos bokšto statybai. Oras buvo šaltas. Temperatūra siekė tik +8°C - 46°F.

MOTINA
Būdamas motinos, moterys yra ypatingai reikšmingos naujajai kartai, būtent savo vaikams. Ale ne vien tuo, kad jos globia, bet labiau tuo, kad iš jų gyvenimo, iš jų kraujo, jų nuotaikos ir vidinių peryvenimų tenka vaikams, ką jie iš motinos paveldėja. Vaikai kalbą tikriausiai išmoka iš motinos. Su jos kalba persimeta ant jų nuolat motinos samoningumas, visos vidinės jos gabumas, jos malonumas, nuoširdumas, teisingumas ir švelnumas.

Valdyki savo prigimtį. Kur geiduliai, kerštas, piktumas ir pavydas šėlsta, ten gyvulus turi viršų žmoguje.
Vydūnas

KAIMIEČIO UŽRAŠAI

Vienos šeimos gyvenimo iškarpa

J. ZARA

54 — Nieko blogo aš čia nematau, — dėstė savo mintis Janė, — Kamarninkė neatrodo labai sena, o kad dar gana daili moteris, visi mato. Ne veltui ilgus metus mieste gyveno, užsilaikyti moka.
— Metų skirtumas nėra toks didelis. Rapolas trisdešimt aštuonerių, o ta jo Leokadija metais vyresnė. Ne dėl amžiaus Gedžiuvienė jos nenori, o dėl krūvos vaikų. Negalinti su ta mintimi susigyventi ir gana.

— Neatsimenu, kad Kalnelį būtų gyvenę tokie Kamarninkai, — atsiliepė Pranas.
— Kamarninko šeima apsigyveno Kalnelį tą rudenį, kai tu į kariuomenę išėjai. Tu nespėjai apie juos išgirsti... — paaiškino Elzė.
— O ką gi, turėsim ir Kalnelį klumpių sunesimą. Jei jau vestuvės, tai turės būti ir kokios vaisės, — juokavo Pranas.

— Kokios ten gali būti vaisės pas vargšus, — atsiliepė Janė — Gal Gedžiuvienė nusuks kokiai vištai galvą, o Rapolas butelį kokio gerimo sukumbino — tai ir viskas. Pasivaišins su piršliu ir pamerigija pora, nei ten muzikos, nei ten bus kam šokti. Tokios ten ir vestuvės...
— Burnelė išmetę jie patys šoks. Neiškentės, kad ir be muzikos tryps, — neužsileido Pranas.
— O gal senutė ant savo pastatys, vestuves išardys, — Elzė palaikė Gedžiuvienę.

Pleškys, nors ir nusidavė pasakojimu nesidomys, atidžiai klausėsi ir viską girdėjo. Kai Elzė užsiminė apie Kamarninkienės amžių, neiškentė nenustebėjęs ir tuoj pagalvojo: — Dar tokia jauna moteris! Užtat tokia daili! Kamarninkienė ne vieną kartą jis buvo matęs, o po vyro mirties arčiau ją ėmė tyrinėti, o kartą pas Enitkį krautuvių pats pirmas ją užkalbino. Moteris jam patiko, o ir kalbėjo taip protingai, jog net pasigėrėjo.

Ir kas galėjo jam neleisti gėrėtis ta našle! Juk pats jau keturi metai kaip našlavo, jis galėjo ne tik pagalvoti, bet ir padaryti, galėjo apsviesti — ir niekas jam nebūtų galėjęs uždrausti.
Naujiena, kurią Elzė dabar papasakojo, sukėlė jame pavydą. Rapolas, kas kaimo stipruolis, tikrai turi gerą skonį, jei jį moteriškę įsižiūrėjo. O jeigu jis būtų bent dešimtį metų jaunesnis! Jis būtų pirma Rapolo jai pasipiršęs. O dabar — šešiasdešimt penktus baigia, nepatogu ir kaimynui apie vedybas užsiminti. Gero jam niekas nelinkės, tik pasijuoks. O pagaliau, koks bus gyvenimas su tokia susituokus? Ji, kad ir našlė, bet dvidešimt su virš metų už jį jaunesnė, už jo nugaros visokių triukų gali iškirsti ir juoko visai apylinkėi padaryti.
Ne, jis negali leisti žmonėms iš savęs juoktis. Jis rimtas ūkininkas, pas kurį ne vienas atėjęs patarimo klausia. Taip negali būti! Jūs, rakaliai, iš manęs nesijuoksite! — pagalvojo įsiskardėjęs ir ko tik balsu neprabilo, tik spėjo susilaikyti.
Apsidžiaugė, kad pusrūčiai pasibaigė ir kalba apie Rapolą ir jo išrinktąją bus užmiršta.
— Kaip kas pasikilos, taip išsimiegos, — pasakė pakildamas nuo stalo.
Visi pakilo iš užstalės ir išsiskirstė prie darbų. Elzė su Jane atsidūrė kopūstų darže, jos jau iš vakaro buvo numačiusios, kad doros kopūstus.

Lietus smarkiai nelijo, tik krapiuo, o tai ne kiek merginoms nekludė. Vėsiam orui esant galėjo vikriai dirbti. Tad ir sukosi nesidairydamos, neplepdamos. Pjovė galvas, metė į krūvas tarpvagyje, kad tik greičiau visas daržas būtų įsklotos, o tada beliks į pastogę sutempti.

Pranas, laiks nuo laiko prie jų priėdamas, padėti siūlė. Juk ne kas kitas, o jis ir kopūstus statinėje sumušė. O pernai jos vienos vargo. Tiesa, Šantaro grytelninko lėvutė padėjo kopūstus valyti ir Elzė prie čekarnės* pavado. O statinėje Janė viena sumušė ir gerokai pavargo.

— Ar su talka kopūstus dėsim? — paklausė Pranas, atėjęs su tuščiu krepšiu galvų pasiimti. Jis gabeno kopūstus į prieklojimą, kad apvalyti galvas merginos galėtų sėdėdamas po stogu, o ne lietuje!

Čia tokia mada, visi kopūstus deda su talka. Pakalbėsim Šantaraites, gal tos norės patalkininkauti, — ataskė Elzė.
— Kur tau nenorės! — atsiliepė Janė. — Jau du kartus man siūlėsi.

— Taigi Šantaraitės bus. O kartais kitas ir nekvietas užėina. Taip buvo pernai pas Miniauskus, mes nuėjom užprašytos, o jį galą vakaronės kuone pilna gryčia prisirinko — vaikinų ir merginų.
— Man talkos patinka, seniai jau teko būti tokiose vakaronėse. — pasakė Pranas, nutempdamas dar vieną krepšį galvų į pastogę.
Apie pietus lietus pasmarkėjo, ir vėjas, vos tik dvelkęs iš pietų, pasuko į šiaurės vakarus ir ėmė smarkiai pūsti. Merginos, ką buvo numačiusios, tą ir įvykdė. Iki pietų visi kopūstai nukirsti gulėjo ant daržo, po pietų subaigs nešti į prieklojimą — ir tada sukritisios apvalys.

(Bus daugiau)
*Českarnė — kopūstams pjaujami itaisais.

Solistai, atlikę „Draugo“ koncertą Marijos aukšt. mokyklos salėje kovo 16 d. Iš kairės: sol. Daiva Mongirdaitė ir sol. Arnoldas Vokėtaitis. Nuotr. J. Tamulaičio

AŠ ŽINAU SPAUDOS PASLAPTIS

Jūs ir aš žinome, kad šio krašto spaudos liberalieji didžiūnai visad gina „žmonių teisę viską žinoti“, kai reikalas sukasi apie tautos paslaptis. Tačiau yra ir tokių informacijos perlų, kuriuos spaudos žmonės labai profesionaliai sugeba laikyti paslapyje.

Paimkim, kad ir Imeldos Marcos batūs. Jie mums pakartotinai vis praneša, kad ji turėjusi tris tūkstančius porų. Bet ar jūs kada nors iš spaudos sužinojote, kiek Sovietų Rusijoje yra vergų ir mirties stovyklų? Turbūt nesužinojote, nes tai yra viena iš gerai spaudos užlaikomų paslaptų. Visgi jums pasakysiu: ten yra daugiau kaip du tūkstančiai tokių stovyklų. Aš sužinojau apie tai iš „slaptos“ Bantam leidykloje išleistos knygos „Pirmasis vadovas per Sovietų Rusiją į kalėjimus ir koncentracijos stovyklas Sovietų Sąjungoje“. Autorius Avraham Shifrin. Kodėl ši knyga „slapta“? O todėl, kad spauda taip norėjo.

Dabar gal ir aiškiau, kodėl Marcos išlošė populiarumo konkurse prieš Gorbaciovą. Grynai dėl statistikos: spaudos numylėtinį persvėrė Marcos su 3000 priežasčių prieš 2000.

Maryknoll kunigas Miguel d'Escoto yra Nikaragvos užsienio reikalų ministras ir yra pareiškęs, kad marksizmas yra „didžiausia Bažnyčios palaima“.

Iš kur Khaddafis gauna lėšas finansuoti terorizmui nuo Airijos iki Nikaragvos ir tuo pačiu turi progą pažaisti su visais tais žaislais, kuriuos laiko pas save eventualiems sovietų reikalams? Vėl tai nėra jokia paslaptis: iš alyvos. O kas pumpuoja alyvą Khaddafui jo dykumose? Atsakymas gal nėra visiškai paslaptis, bet spauda vengia apie tai užsiminti: daugiausia amerikiečiai. Pasirodo, kad sėkmingiausia alyvos kompanija ten yra Occidental Petroleum. Tos kompanijos prezidentas yra dr. Armand Hammer. Spauda vadina jį kapitalistu, filantropu, meno kolekcionierium ir panašiai, tačiau čia atrandame ir keletą prieštaraščių, kuriuos irgi galima vadinti „spaudos paslaptimis“. Juk mums yra visad tvirtinama, kad pulk. Khaddafi yra karštas antisemitas, žydų priešininkas. Kaip tad atsitiko, kad Amerikos žydai susidraugavo su Khaddafiu, kuris nekenčia žydų ir amerikiečių? Visai paprastai, nes „kapitalistas“ Hammer jam buvo rekomenduotas Kremliaus. Kažkas ne taip? Be abejo, juo labiau, kai sužinojome, kad „filantropas“ Hammer buvo artimas draugas kiekvieno sovietų tirono, pradėdant Leninu. Dar įdomiau, kai sužinom, kad jo

laiką konservatyvusis Richard Allen buvo National Security tarybos vyriausioju. Vargšas Richardas, kaip atmename, tame poste neilgai išsilaikė.

Ar dar kam nėra aišku, kad sandinistų valdžia eina savo vado Sandino pėdomis ir tebe-tesia kovą dėl žmonių laisvės? Turėtume tuo tikėti, nes spauda tą vis kartoja. O visgi ir čia yra mažutė „spaudos paslaptis“, kurią sužinoję gal pakeistume nuomonę. To generolo Augusto Cesar Sandino vaikaitis, kuris vadinasi Aristides Sanchez Pavon, pereitą mėnesį sostinės spaudos konferencijose pasmerkė sandinistų valdžią, kaip esančią Kubos valdžios iškamša. Jis pasakė, kad dabartinis sandinistų režimas yra išdavęs Sandino idealus.

Šis vaikaitis Pavon 1982 metais pabėgo į Texas iš Nikaragvos kalėjimo po 3 metų brutalaus nelaisvės. Jei jūs niekad apie tai negirdėjote, tai tik dėl to, kad spauda moka saugoti savo paslaptis. (Viliaus Braženo jo redaguojama „Lee Constitution“, paruoštas R. K. Vidžiūnienės).

Kas save pergalejo, to nepergalės nei gamtos jėgos, nei likimas, nei skausmas, nei nuodėmė, nei mirtis.

Gibier

Žmogus, kuris tegalvoja tik apie save ir tik savo pelno ieško – negali būti laimingas. Nori gyventi sau, tai gyvenk kitiems.

Fr. Voltaire

A.†A. ANTANO PAKELČIO PENKERIŲ METU MIRTIES SUKAKTIS

„Tavęs nebėr. Bet iš miglotų tolių Tu vis į mano lūkestį skrendi...“

(Mykolaitis-Putinas)

Su liūdesiu ir skausmu prisimename, kad prieš penkerius metus, birželio 18 d., mūsų brangus vyras ir dėdė baigė šią žemišką kelionę.

Už Antano sielą šv. Mišios bus atnašaujamos Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčioje, Brighton Parke, 8 v. ryte. Prašome visus, kurie Antaną pažinojo, prisiminti Jį savo maldose.

Liūdentys žmona ir artimieji giminės

Pranešame giminėms, draugams ir pažįstamiems, kad birželio 15 d. mirė mūsų mylima mama, močiutė ir sesuo

A.†A. JADVYGA RAIŠIENĖ

Gyveno Chicagoje, Brighton Parko apylinkėje. Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 29 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime dukte Nijolė Zdanys, žentas Romas, sūnus Vidmantas, marti Nijolė, vaikaičiai Rasa ir Viktoras, Lietuvoje 3 seserys: Aleksandra, Elzbieta ir Juzė su šeimomis.

Kūnas pašarvotas antradienį nuo 6 iki 9 v.v. ir trečiadienį nuo 2 iki 9 v.v. Petkus Marquette koplyčioje, 2533 W. 71st Street.

Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, birželio 19 d. Iš koplyčios 8:45 val. ryto bus atlydėta į Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: Duktė, sūnus, žentas, marti, vaikaičiai ir kiti giminės.

Vietoje gėlių prašome aukoti lietuviškom organizacijom.

Laidotuvių direkt. Donald A. Petkus. Tel. 476-2345.

A.†A. VLADĖ ATKOČAITIENĖ (BERENYTĖ)

Gyveno Brighton Parko apylinkėje.

Mirė 1986 m. birželio 16 d., 2:30 val. p.p.

Gimė Lietuvoje, Telšiuose. Amerikoje išgyveno 37 m.

Pasiliko dideliame nuliūdime sūnus kun. Victor Atkočaitis, O.S.B. Cam.

Velionė buvo žmona a.a. Viktoro Atkočaičio.

Priklausė Katalikių moterų sąjungai – 20-tai kuopai.

Kūnas pašarvotas ketvirtadienį nuo 2 iki 9 v.v. Gaidas ir Daimid koplyčioje, 4330 S. California Ave.

Laidotuvės įvyks penktadienį, iš koplyčios 9 val. ryto bus atlydėta į Nekalto Prasidėjimo parapijos bažnyčią, kurioje 9:30 val. įvyks gedulingos pamaldos už velionės sielą. Po pamaldų bus nulydėta į Šv. Kazimiero lietuvių kapines.

Nuoširdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdęs Sūnus.

Laidotuvių direkt. Gaidas ir Daimid. Tel. 523-0440.

PADĖKA

Mūsų mylimas vyras ir Tėvas

A.†A. Teofilus Kazlauskas

mirė 1986 m. birželio 5 d., palaidotas birželio 9 d. Lietuvių Tautinėse kapinėse.

Reiškiamė nuoširdžią padėką giminėms, draugams ir pažįstamiems už a.a. Teofilio aplankymą namuose ir ligoninėje.

Dėkojame aukojusiems šv. Mišias, atsiuntusiems gėles ir karsto nešėjams.

Sirdinga padėka J. Vazneliui už giedojimą bažnyčioje, kan. V. Zakaraskui už maldas koplyčioje, bažnyčioje ir už apeigas kapinėse.

Dėkojame visiems už išreiktą užuojautą skausmo valandose.

Dėkojame atsilankiusiems koplyčioje, bažnyčioje ir palydėjusiems velionį į amžiną poilsio vietą.

Dėkojame laidotuvių direktoriui D. Petkui už malonų patarnavimą.

Nuliūdę: Žmona, dukters ir sūnus su šeimomis.

MIELAM BIČIULIUI

A.†A.

Dr. ANTANUI SNIEŠKAI

per anksti nuo mūsų atsiskyrusiam, skausme paskendusiam žmoną dr. JANINĄ, sūnus dr. KAZĮ ir VYTAUTĄ, giliai liūdinčią mamą VIKTORIJĄ, svainį dr. TADĄ SAVICKĄ su šeimomis ir artimuosius nuoširdžiausiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Kėdainių gimnazijos klases draugai su šeimomis:

Melanija Jankevičiūtė-Maskoliūnienė (Los Angeles)

Marija Pšemeneckaitė-Milvydienė (Sveicarija)

Birutė Tījūnaitytė-Saldūkienė (Washington, D.C.)

Stasė Lapaitė-Semėnienė (Chicago)

Jadvyga Bertulytė-Statnickienė (Australija)

Genė Kvėdaraitė-Šatraitienė (Florida)

Regina Povylūtė-Šepetienė (Kanada)

Zinaida Safrončikaitė-Vyšniauskienė (Ohio)

Juozas Ruokis (Los Angeles)

Edvardas Stepas (Steponavičius) (Cleveland)

MYLIMAI MAMYTEI

A.†A.

JULIJAI ČYPIENEI

mirus, gilaus skausmo prislėgtus, pusseserę GENOVAITĘ SALADŽIUVIENĘ su šeima, pusbrolių VYTAUTĄ ir BIRUTĘ ČYPUŠ su šeima nuoširdžiausiai užjaučiame ir kartu liūdime.

Bronė ir Liolė Čizikaitės Stasys ir Zina Čizikai su šeima Jadvyga ir Petras Gruodžiai

A.†A.

STASIUI JURJONUI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame jo žmoną ALEKSANDRĄ, šeimą ir gimines.

Lietuvos dukterų draugija

A.†A. MARIJAI GRĖBLIŪNIENEI

iškeliavus į amžinybę, jos vyrą VINCENTĄ, sūnų SAULIŲ su šeima, seseris su šeimomis ir visus gimines nuoširdžiai užjaučiame ir drauge liūdime.

Ada ir Juozas Totoraičiai
Jonas Totoraitis
Irena ir Jim Wilder

A.†A.

MEČIUI ŠIMKUI

mirus, skausme likusią žmoną, mūsų mielą kolegę VALERIJĄ, dukrą RASĄ, sūnus MINDAUGĄ ir ALGĮ ir jų šeimas ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame

Chicago lietuvių dantų gydytojų sąjunga

Lietuvių Bendruomenės narei

A.†A.

MARIJAI GRĖBLIŪNIENEI

mirus, giliausią užuojautą reiškiamė jos vyrui, sūnui su šeima ir visiems artimiesiems.

Colorado Lietuvių Bendruomenė

A.†A.

BRUNO DAPKUI

mirus, nuoširdžiai užjaučiame jo seserį JADVYGĄ ZALAGIENIENĘ ir gimines.

Lietuvos dukterų draugija

GIDAS—DAIMID

E U D E I K I S

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. — 974-4410

VASAITIS — BUTKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois
Telefonas — 652-1003

x Juozas Žilionis, Cleveland, Ohio. Dievo Motinos parapijos knygyno vedėjas, sveikatai susilpnėjęs, gegužės 18 d. perdavė knygyną naujai paskirtam vedėjui Andriui Mackevičiui. J. Žilionis buvo lietuviškas knygnešys, kuris kaip pedagogas turėjo didelę meilę knygai ir 12 metų rūpestingai patarnavo savo tautiečiams. „Draugo“ administracija per tą laiką su Žilioniu palaikė artimus ryšius, draugiškai bendradarbiavo. Administracija ir redakcija reiškia didelę padėką mielam bendradarbiui už atliktą didelį darbą lietuviškai kultūrai išlaikyti.

x Ateitininkų jubiliejinėje stovykloje bus svarstomos svarbios temos: tautinis sąmoningumas, disidentai, socialinis atsakingumas, ateitininkas-visuomenės narys, ateitininkija po II Vatikano, šeimos svarba. Šie simpoziumai sudarys pagrindinę stovyklos dalį. Stovykla bus Dainavoje rugpjūčio 10-14 dienomis.

x Kun. Algimanto Kezio, SJ, fotografijų paroda, pavadinama „Nature: Forms and Forces“ bus nuo birželio 28 iki liepos 24 dienos Midwest Museum of American Art, 429 S. Main St., Elkhart, Ind. 46515. Oficialus atidarymas bus birželio 27 d. nuo 7 iki 9 val. vak.

x Šv. Kryžiaus ligoninė tikrins kaulų ligą (Osteoporosis) papiginta kaina nuo liepos 7 iki 23 dienos. Norint tikrintis reikia iš anksto pasiskambinti savaitės darbo metu nuo 8 val. r. iki 3 val. p.p. 471-5621.

x Jaunimo centras praneša, kad bus uždarytas nuo birželio 15 d. iki rugpjūčio 15 d. Per tą laiką numatoma atlikti patvarkymo ir apvalymo darbus. Sekmadieniais kavinė veiks normaliu laiku. Sales ir kitas patalpas galima išnuomoti susitarus su administracija.

x Ieškau moters prižiūrėti senesnio amžiaus moterį, gyvenantį jos name. Skambinkite 863-3879.

Advokatas
GINTARAS P. ČEPĖNAS
2649 W. 63rd Street
Chicago, IL 60629
Tel. - 776-5162
Kasdien 9-6 val. vak.
Šeštadieniais ir vakarais pagal susitarimą

ADVOKATAS
VYTAS MISIULIS
79 W. Monroe, Suite 1024
Chicago, IL 60603
15601 S. Cicero
Oak Forest, IL
Tel. 263-0631, 236-1717
Valandos pagal susitarimą

ADVOKATAS
Vytėnis Lietuvninkas
2501 W. 69th Street
(Lithuanian Plaza Court)
Chicago, IL 60629
Tel. 778-0800
Kasdien 2-8 val. vak.
Šeštadienį 9 v. iki 1 v.p.p.

ADVOKATAS
ALGIRDAS R. OSTIS
1000 Jorie Blvd., Suite 364
Oak Brook, IL 60521
Tel. Of. 325-3157
Tel. Rez. 325-6582
Valandos pagal susitarimą

x Rašyt. Danutė Bindokienė supažindins Chicagos visuomenę su Audros Kubiliūtės knyga „Nepaprasti įvykiai aštuonioliktajam gatvė“ birželio 27 d. penktadienį, 7:30 val. vak., Jaunimo centro kavinėje.

x Džislovas ir Stasė Koronkevičienė iš Santa Monica, Calif., „Draugo“ rėmėjai ir LB veikėjai, praėjusį savaitgalį, atvykę į Chicago, gerėjosi lietuviška opera „Vilius Telis“. Stasė Kronkevičienė turėjo pasitarimą su rašytoja Nijole Užubaliene moterų poezijos vakaro reikalui. Šį vakarą ruošia „Grazinos“ vyresniųjų skaučių draugovės spalio 12 d. Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos salėje.

x Inž. Kazimiero ir Elenos Pocių namuose šį penktadienį, birželio 20 d., 6:30 v.v. bus Balso Beverly Shores skyriaus narių visuotinis metinis susirinkimas.

x Dr. Leonas Kriaučeliūnas, Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos pirmininkas su savo šeimos artimaisiais dalyvaus Susivienijimo Lietuvių Amerikoje rengiamame iškilmingame bankete liepos 2 d. Ši lietuvių organizacija mini 100 metų sukaktį. Dalyvaus per 100 atstovų.

x Elena Ratkuvienė iš Floridos yra atvykusi į Chicago ir apsisistojusi pas savo kadaise globotą Anelę Pocienę ir jo šeimą. Ta proga ji, lydima A. Pocienės, buvo atvykusi į „Draugą“, peržiūrėjo savo a.a. vyro raštus „Mano laimės ir nelaimės“, spausdintus „Draugo“ spausdintuve. Jos vyras yra miręs šių metų kovo mėnesį Miami, Fla.

x Liuda Germanienė nuo rudens pradės dirbti Kriaučeliūno Vardo Vaikų namelyne, Marquette Parke. Ji turi daugelio metų patirtį kaip Montessori auklėtoja, administratorė. Vytas ir Liuda Germanai yra susirišę su šia mokykla nuo jos steigimosi laikų. Jų sūnūs lankė šią mokyklą. Vytas buvo vienas iš direktorių eilę metų. Liuda atliko savo mokytojos praktiką.

x Marquette Parko Lietuvių namų savininkų susirinkimas bus birželio 20 d., penktadienį, 6:30 val. vak. parapijos salėje. Yra svarbių reikalų aptarti. Pažadėjo atvykti Chicagos apskritys atstovai ir suteikti naudingų žinių mokesčių ir kitais reikalais. Valdyba prašo gausiai dalyvauti ir susimokėti nario mokesčių.

x Dr. Audra Deveikis, Rancho Palos Verdes, Cal., mūsų garbės prenumeratė, praeitę prenumeratę ir vėl pridėjo 20 dol. auką. Dr. A. Deveikis toliau laikome garbės sąraše, o už rėmimą lietuviško žodžio labai dėkojame.

x Chicagos Vyčių gegužinė liepos 4 d., bus Pocių sodyboje Beverly Shores, Indiana. Autobuso ir pietų bilietai gaunami J. Vaznelio Gifts International prekyboje, 2501 W. 71st St.

x Dr. Vl. Šimaičiui ruošiamas pagerbimas jo 75-kių metų sukakties proga š.m. birželio mėn. 28 d. 6 v.v., Liet. Tautiniuose namuose. Norintieji dalyvauti skambina A. Katelienė 737-0928 arba Ig. Petrauskui 925-1089.

x Autobusas į jaunųjų ateitininkų stovyklą išvyksta nuo Jaunimo centro š.m. liepos 6 d. 9 v. ryte. Stovyklautojai, kurie į stovyklą važiuos autobusui, skambina Reginai Žvinakienei 349-4763.

x Aktorius Vitalis Žukauskas iš New Yorko spalio 25 d. atliks humoristinės nuotainos meninę programą Lietuvių fondo vajeaus bankete Jaunimo centre Chicagoje.

x Cicero LB ruošia nuotainingą vakarą su neįprastai įdomia programa rugsėjo 20 d. Jaunimo centro didžiojoje salėje.

x Beverly Shores Lietuvių klubas perdavė JAV Bendruomenės paruoštą juostelę apie birželio tragediją, Michigan City, WIMS radijo stotiai. Šį sekmadienį, birželio 22 d., 8:45 val. r., banga 1420 AM, bus transliuojama ši radijo juostelė.

x Kun. Simonas Morkūnas, Sioux City, Iowa, Šv. Kazimiero parapijos klebonas, mūsų didysis „Draugo“ rėmėjas, vėl atsuntė 50 dol. „Draugo“ stiprinimui. Nuosirdus ačiū.

x Antanas Kvedaras, Savannah, Ga., praeitę „Draugo“ prenumeratę su 22 dol. auka. A. Kvedarą skelbiame garbės prenumeratorium, o už paramą tariame nuosirdus ačiū.

x Petras ir Vanda Lapieniai, Delhi, Ont., Kanada, Albinas Smilgys, Vancouver, B.C., Kanada, abu atsuntė po 20 dol. aukų, gražino laimėjimų šaknelės ir palinkėjo geros sekmės darbe, nes lietuvišką spaudą reikia palaikyti, nors Kanados doleris vertė ne taip stipriai stovi. Didelis ačiū už aukas.

x Apol. Varnelis, Dowagiac, Mich., gražindamas laimėjimų šaknelės pridėjo 20 dol. auką, palinkėjo ištvermės ir pasisekimo sunkiam lietuviškos spaudos darbe. Nuosirdus ačiū mūsų nuosirdžiam rėmėjui.

x Dr. Danguolė ir inž. Aleksas Vitkai, Palos Hts., Ill., Rimantas Vaitėnas, Wheaton, Ill., Stasys Kungys, Hacienda Hts., Cal., S. Žiūraitienė, St. Petersburg Beach, Fla., gražino laimėjimų šaknelės ir kiekvienas paaukojo po 20 dol. Nuosirdus ačiū.

x P. Baltakis, Silver Spring, Md., Violeta Woodward, Winetka, Ill., G. Kaufmanas, Springfield, Va., Sofia Liubartas, Sun City, Az., atsuntė po 20 dol. dienraščio paramai ir gražino laimėjimų šaknelės. Nuosirdus ačiū.

x Prof. dr. V.S. Vardys, Norman, Ok., Ignas Kazlauskas, Great Neck, N.Y., J. Poška, Chicago, Ill., P. Mikalaukas, Omaha, Nebr., Albert Vinick, East Chicago, Ind., Kazimieras Jankūnas, Lodi, N.J., J. Kiaušas, Harrison, N.J., gražindami laimėjimų šaknelės, kiekvienas atsuntė po 15 dol. aukų. Nuosirdus ačiū.

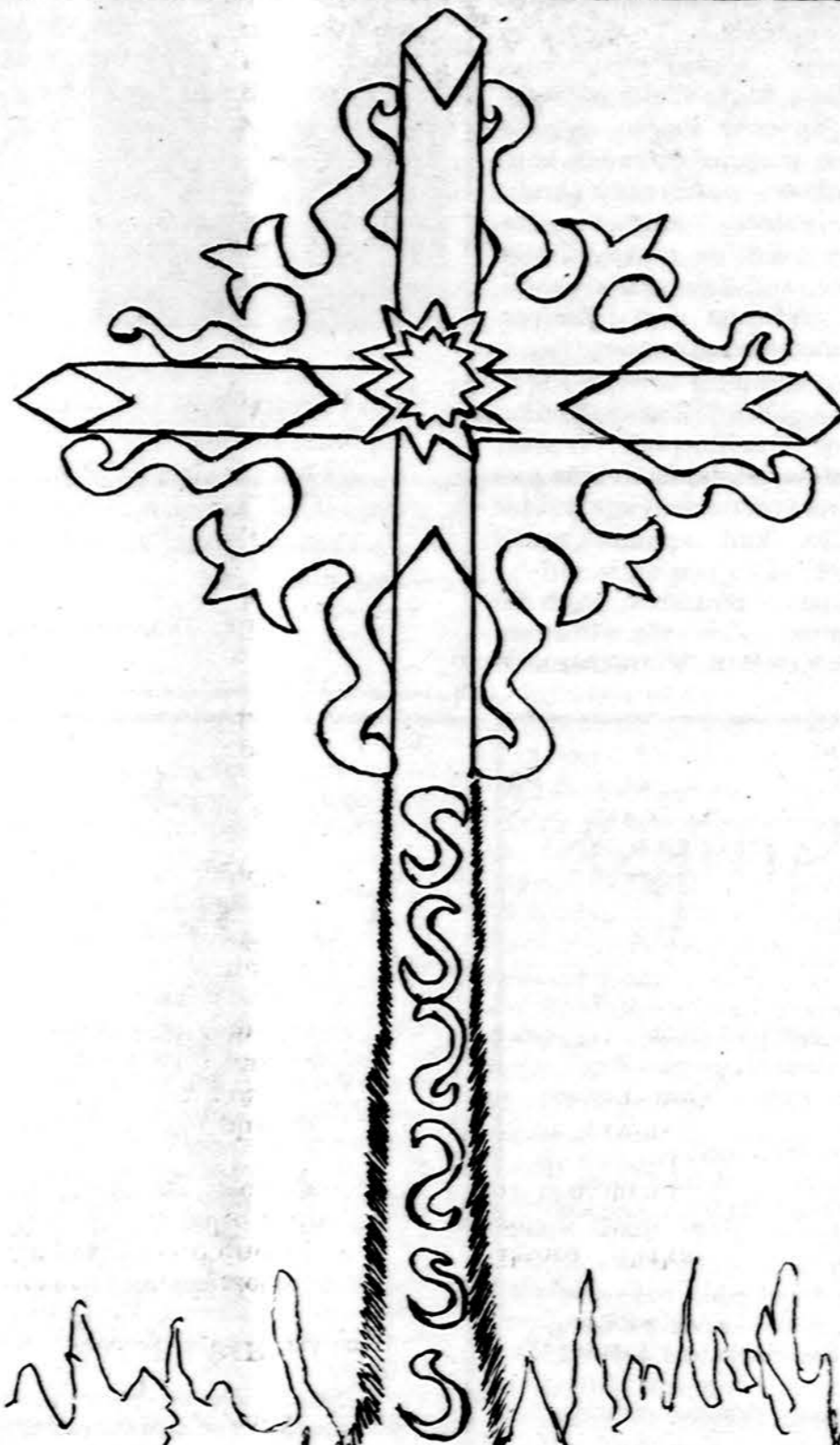
x Po 7 dol. atsuntė aukų įvairiomis progomis: Jonas Bavišys, Sunny Hills, Fla., Vilius Juška, Winter Haven, Fla., dr. A. Gasis, Cocoa Beach, Fla., K. Mereckis, St. Petersburg Beach, Fla., V.J. Prikockis, Kirtland, Ohio, Jonas Kalainis, St. Catharine, Canada, Julia Danta, Jenkintown, Pa., J. Bucevičius, Baltimore, Md., M.V. Matuzas, La Grange, Ill., Jonas Jankūnas, Brockton, Mass., Bronius Bernotas, Cleveland, Ohio, Jonas Andrašiūnas, Los Angeles, Cal., F. Masaitis, La Mirada, Cal., J. Kazakevičius, Los Angeles, Cal., S. Jucas, Hot Springs, Ark., Jonas Žadeikis, Oak Lawn, Ill., K. Dulevičius, Toronto, Kanada, J. Špakevičius, Westwood, Mass., J. Gliavickas, Clarendon Hills, Ill., J. Kazūnas, Toms River, N.J., Valentinas Varnas, Los Angeles, Cal. Visiems nuosirdus ačiū.

Redaguoja J. Placas. Medžiagą siūst: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Tėvynės ZVAIGŽDUTĖ

Isteigtas Lietuvių Mokytojų Sąjungos Chicagos skyriaus

Kryžius yra Lietuvos kancijų simbolis

Piešė Dalė

BAISUS BIRŽELIS

Menu žiedus birželio
Su juoku, su dainom.
Tankus ant balto kelio
Su žvaigždėm kruvinom.

Nešę juo vikšrų plienas
Į šventą žemę mūs,
Trokščiančias kraujo hienas
Ir kankinių riksmus.

Luošus, senius, nabagus,
Mažuosius ir nėsčius,
Ištrėmę į gulagus —
Lėtos mirties kancias.

Mostu Kremliaus satrapo —
Žudytojo tautų,
Birželis baisiu tapo
Laike kelių naktų.

Maldauju Visagalio,
— Kada baigsis kada?
Tėvynėje birželio
Baisaus, naktų rauda.
St. Radžiūnas

NYKŠTUKŲ KARALYSTĖ

Vieną kartą, senais laikais,
tolimame miške, buvo dvi
nykštukų karalystės. Jie buvo
priešai taip ilgai, kad net
seniausi nykštukai negalėjo
atsiminti. Niekas nežinojo,
kodėl jie buvo priešai. Abi
karalystės kariavo ilgą laiką
žiaurių karą. Daug nykštukų iš
abiejų karalysčių žuvo.
Pagaliau jie nutarė paskelbti
taiką. Dvi nykštukų karalystės
susijungė į vieną stiprią,
linksma karalystę. Po
daugelio metų kita nykštukų
grupė atėjo gyventi netoli
linksmosios karalystės.
Naujieji nykštukai paskelbė
karą senajai karalystei. Senoji
karalystė karą laimėjo, nes jie
buvo stipresni ir mylėjo taiką.
Taip ir dabar nykštukų
karalystėje nykštukai gyvena
linksmai ir taikingai.

Vitas Antanas Žebraitis,
Detroito „Žiburio“
lit. m-los mokinyš.
(„Skambutis“).

VIKTORO PETKAUS TEISMAS

Viktoro Petkaus teismas prasidėjo 1978 m. liepos 10 dieną. Tą dieną daug skaitomas kaltinamasis aktas. Į salę įleido tik latvis ir estus, kurie lietuviškai nemokėjo kalbėti. Viktoro Petkaus draugai ir liudininkai nebuvo įleisti į vidų. Porą liudininkų vėliau įleido. Per visą teismo eigą Viktoras Petkus tyliai sėdėjo, neatsakė į klausimus, savęs negynė ir nesiaiškinio. Kunigas K. Garuckas pasveikino Petkų ir pasakė, kad jis yra geras katalikas ir tikras lietuvis. Jis sakė, kad jis su Petku kartu dirbo ir jis turėtų būti kartu teisiamas. Vėliau moteris liudijo. Ji pasakė, kad Petkus yra geras žmogus. Rusai sakė, kad Petkus buvo alkoholikas, nes jo kambaryje rasta daug tuščių butelių. Ta moteris sakė, kad tai neteisybė. Pagaliau teisėjas paskelbė, kad Viktoras Petkus yra pavojingas recidyvistas ir už tai baudžiamas: trims metams kalėjimo, septyniems metams griežto režimo lagerio ir dar penkiems metams tremties.

Auris Jarašiūnas,
Los Angeles Šv. Kazimiero
lit. m-los mokinyš
(„Spindinčios mintys“).

Red. Jau 46 metai praėjo nuo Lietuvos okupacijos. Ji tęsiasi ir šiandien. Šimtai tūkstančių lietuvių buvo kalinami, žiauriai kankinami ir nužudomi. Tie, kurie buvo Sibiro lageriuose, mirė lėta mirtimi nuo žiaurių gamtos sąlygų, bado ir sunkaus darbo. Jie nebuvo kriminalistai, bet buvo dideli patriotai ir už tai mirė kaip didvyriai. Daug žiaurių įvykių buvo birželio mėnesį, todėl dažnai šis mėnuo yra vadinamas baisiuoju. Reikia melstis už juos, kad Dievas jų pasigailėtų, gyviesiems suteiktų laisvę. Dievas yra galingas, tik dažnai žmonės jį pamiršta. Jei visi vieningai prašytų Jo

pagalbos, gal padėtis ir pasikeistų. Šis mėnuo, yra pašventas Jėzaus Širdžiai. Reikėtų dažniau susimąstyti ir Jo malonės paprašyti. Darbas, ryžtas ir pasiaukojimas, šiandien vargstančiai Tėvynei labiausiai reikalingas.

MOTERYS GALI BŪTI DIDVYRĖS

Aš manau, kad moteris gali būti didvyrė, ne vien tada, kada ji ką nors didvyriško padaro, bet ir tada, kada ji rūpinasi žmonėmis, gyvuliais ir kitais dalykais. Nereikia būti stipria, bet turėti stiprią širdį. Moterys, kurios padeda badaujantiems žmonėms ar benamiams gyvuliukams, tikrai pasitarnauja visuomenei. Aš pati nesu didvyrė. Moterys, kurios didvyriškai elgiasi, retai užsitarnauja didvyrės pripažinimą.

Rita Račkauskaitė,
(„Didvyrių dienos Dainavoje“).

MOKYKLA NEBUVO VIEN GRAMATIKA

Tik dabar, baigdamas lietuvišką mokyklą, suprantu, kokia didele dalimi mano gyvenimo ji buvo. Nuo darželio iki dabar tebeilgau savo lietuviškus mokslus. Penktadieniai buvo skirti lietuviškoms pamokoms. Kartais pats, kartais su tėvų pagalba aš darbus, anksčiau ar vėliau, atlikau.

Lietuviška mokykla nebuvo vien gramatika ir literatūra. Darėm ir kitokių dalykų: prieš Velykas dažėm kiaušinius, prieš Kalėdas darėm šiaudinukus, dalyvavome konkursuose, važiuavome į lietuvišką spaustuve, ežome į parodas.

Lietuviška mokykla buvo vienintelė vieta, kur kas savaitę aš galėjau padraugauti su kitais lietuvišiais. Žinau, kad nebuvo rimtas vaikas, bet mokytojai turėjo daug kantrybės. Aš išėnu iš mokyklos gana daug išmokęs. Maironio mokykla liks ilgai atmintyje. Prisiminsiu ją su malonumu ir su dėkingumu tėvams ir mokytojams.

Mykolas Slapšys,
Toronto Maironio
lit. m-los mokinyš.
Kanada.
(Maironio mokyklos metraštinis)

KA MUMS REIŠKIA LAISVĖ

... Žodis laisvė man daug reiškia. Aš galiu, viską daryti, ką noriu. Galiu eiti į bažnyčią, galiu kalbėti su kuo aš noriu. Laisvė yra labai svarbus dalykas. Žmonės kovoja už laisvę. Lietuvoje nėra laisvės, žmonės labai kentčia. Jei lietuvių priešinasi rusams, tai juos baudžia, tremia į Sibirą. Lietuvoje mokiniai negali eiti į bažnyčią, tarnauti Mišioms. Lietuvoje neleidžiama atvežti knygų iš kitur. Mes čia

MES TURĖJOM

Mes turėjom savo, savo
brangią žemę,
Vertė ten artojas vagą ant
laukų,
Vyturio giesmę, sidabro
rasoję,
Nešė lauknešėlį sesė takeliu.

Praėjo daug metų, paukščio
sparnu skridę,
Laisvę tau, tėvynė, pirkome
kova,
Žydėjo bijūnai, linko baltos
ievos,
Šalis plevēsavo trispalve
spalva.

Žymu man ant rankų pančių
dar rečiau
Ir žaizda tėvynės srūva dar
krauju,
Svyra kelio kryžius, lydi be
palaimos,
Ieškau pėdai vietos pas
tuščius namus.

Lasivės žemė trokšta, laisvės
žemė laukia,
Tautos dieną šventą Lietuva
mus šaukia.
Tegul vienybės žiedus rankos
mūsų skina,
Ir laisvės vainikan sutartinai
pina.

Alb. Kašiubienė

privalome už juos kalbėti ir
reikalauti Lietuvai laisvės.

Danutė Tallat-Kelpšaitė

... Laisvė yra didelis turtas. Žmonės kovoja už laisvę. Lietuvoje nėra laisvės. Lietuvoje slaptai kovoja už laisvę, jiems reikia pagalbos. Mes mokomės lietuvių kalbos, nes mes mylime Lietuvą. Aš vyksiu į Vasario 16-os gimnaziją, kad gerai išmokčiau apie Lietuvą.

Andrius Lazdinis

... Aš galiu laisvai eiti į tokią mokyklą, į kokią aš noriu. Amerikoje aš galiu eiti į bažnyčią, o Lietuvoje negaliu. Lietuvoje negalima gauti knygų, kurias žmonės norėtų skaityti. Aš galiu važinėti laisvai po visą Ameriką, Lietuvoje žmonės negali važiuoti kur jie nori.

Vidas Barzdukas

... Laisvė yra tai, kad gali daryti ką nori. Rusai užėmė Lietuvą, todėl Lietuvoje nėra laisvės. Rusai nori užimti visą pasaulį, bet Amerika neieisi. Labai daug lietuvių atvyko iš Lietuvos į Ameriką ir Kanadą. Rusai nori, kad lietuvių vaikai išmokyti rusiškai kalbėti ir rašyti. Užtat mes turime mokytis kalbėti lietuviškai ir niekada tos kalbos neužmiršti. Lietuvių kalbą reikia išlaikyti.

Tadas Lišauskas

Visi Clevelando
Šv. Kazimiero
lit. m-los mokiniai
(„Mūsų žingsniai“).

Tik prisiminimas liko lietuviškos sodybos. Dabar okupanto dvarai, o žmonės jų vergai.